

การพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม (MALINET)

Development of the Resource Sharing Services for Mahasarakham
Library Network (MALINET)

โดย

รุ่งเรือง สิริธัชจันทร์

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัย
จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2555 ผู้วิจัย ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สุริยพงษ์ ศรีสะอาด ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ นางพรพิมล มโนชัย รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและประกันคุณภาพ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้กำลังใจและให้คำแนะนำที่ดี จนกระทั่งรายงานการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณนายเฉลิมศักดิ์ ชูบัว ที่กรุณาเป็นที่เลื่องนักวิจัย ให้คำปรึกษา คำแนะนำ กระตุ้นเตือน ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และกำกับติดตามอย่างละเอียดถี่ถ้วนทุกขั้นตอน ทำให้ การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณนางเอื้ออารีย์ ปานพิมพ์ใหญ่ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ และนางสาวน้ำฉัตร เขียมแก้ว บรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยฉบับนี้ อีกทั้งให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการ ดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนจนงานวิจัย สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณบุคลากรสำนักวิทยบริการทุกท่าน บุคลากรห้องสมุดในเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และ พ.ต.เข้มชาติ สิทธิจันทร์ ที่สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ข้อมูลเพิ่มเติมตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย จนแล้วเสร็จ

รุ่งเรือง สิทธิจันทร์

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม (MALINET)
ชื่อผู้วิจัย	รุ่งเรือง สิทธิจันทร์
หน่วยงาน	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ปีที่พิมพ์	2556

บทคัดย่อ

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดนั้นมีความสำคัญมาก เพราะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ให้ความสะดวกด้านบริการยืมระหว่างห้องสมุด หลีกเลียงความซ้ำซ้อน ช่วยประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ และช่วยในการพัฒนาบุคลากรของห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดที่มีงบประมาณน้อย มีบุคลากรน้อย แต่ความต้องการใช้ทรัพยากรยังคงมีมากขึ้นเรื่อยๆ จึงทำให้วงการห้องสมุดไม่ว่าขนาดเล็กหรือใหญ่ต่างเห็นความสำคัญของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดนี้ ด้วยเหตุนี้จึงมีการก่อตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม (MALINET) ขึ้น และดำเนินงานมาระยะหนึ่ง ผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการ ศึกษาสภาพการให้บริการ และศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบบังเอิญจากผู้ใช้บริการที่มาใช้บริการจริง ณ ห้องสมุดในเครือข่าย จำนวน 1,188 คน และผู้ให้บริการทุกห้องสมุดในเครือข่าย จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพและปัญหาการให้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบัน

อุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ พบว่า

1.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการมีความเพียงพอ การจัดบริการสอดคล้องกับ

นโยบาย

และระเบียบการให้บริการทุกเรื่อง เป็นบริการที่มีประโยชน์ และการประชาสัมพันธ์การให้บริการใช้ช่องทางเว็บไซต์ ปฐมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่ และจดหมาย/จดหมายข่าว/วารสาร

1.2 ปัญหาการดำเนินงานให้บริการ พบว่า มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการให้บริการมีหลายขั้นตอน และระเบียบกลางในการให้บริการไม่เป็นแนวเดียวกัน บุคลากรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการให้บริการ และมีปัญหาความสะดวกในการขอใช้บริการตามลำดับ

1.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ว่า ควรมีการพัฒนาการให้บริการ ให้สามารถให้บริการได้ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ควรให้มีการลดขั้นตอนในการให้บริการให้สั้นและสะดวกยิ่งขึ้น ควรพัฒนาให้มีการขอใช้บริการแบบออนไลน์ได้ ควรพัฒนาให้สามารถใช้บัตรนิสิต นักศึกษาของแต่ละคน แต่ละสถาบันสำหรับยืม-คืนได้ และประชาสัมพันธ์การให้บริการให้มากขึ้น

2. สภาพสภาพการใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาสภาพการใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ของผู้ใช้บริการทั้ง 7 สถาบัน พบว่า

2.1 ผู้ใช้บริการส่วนมากทราบว่ามีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยรับรู้ว่าการ
ให้บริการทางช่องทาง เว็บไซต์ ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้บริการ ผู้ที่เคยใช้ส่วนใหญ่ไปที่ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม จำนวนขอใช้บริการทุกสถาบัน สูงที่สุด 1-5 ครั้ง ส่วนใหญ่ไปใช้บริการในวันจันทร์-ศุกร์ มี
วัตถุประสงค์ในการใช้บริการเพื่อประกอบการเรียนการสอน ผู้ที่ไม่ใช้บริการเนื่องจาก ไม่สะดวกในการ
ไปเยี่ยมและส่งคืนทรัพยากร ประเภทของทรัพยากรที่ต้องการให้มีบริการ คือ หนังสือทั่วไป รูปแบบการ
ให้บริการคือ ยืม คืนทรัพยากรสารสนเทศฉบับจริง การสมัครสมาชิก ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมี
ค่าธรรมเนียมรายปี มีค่าประกันของเสียหาย อัตราค่าบริการที่ควรจะเป็น คือ ค่าสมัครสมาชิกรายปี
ประเภทนักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท ค่าประกันของเสียหาย 1-100 บาท ค่านำส่งทาง
ไปรษณีย์คิดตามจริง ค่าถ่ายเอกสาร 0-0.50 บาท ค่าพิมพ์ผลการสืบค้น 0-5 บาท ค่าการ์ตภาพ 0-5
บาท ค่าดำเนินการ 0-5 ค่าปรับทรัพยากรสูญหาย 1-2 เท่า ค่าปรับทรัพยากรเกินกำหนดส่ง 0-5 บาท
ต่อรายการต่อวัน หากให้สามารถสมัครสมาชิกด้วยตนเองประเภทนักศึกษาในเครือข่าย ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่
คิดว่าจะสมัคร วันและเวลาที่ผู้ใช้บริการต้องการให้จัดบริการคือ ให้บริการตามวัน-เวลาเปิดบริการ
ของแต่ละห้องสมุด ช่องทางคือ ใช้บริการด้วยตนเอง หากมีการพัฒนาการให้บริการตามผู้ใช้บริการ
ต้องการแล้ว ผู้ใช้บริการ คิดว่าจะสมัคร และคิดว่า ใช้บริการแน่นอน

2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ต้องการให้พัฒนาเครือข่ายไปเรื่อยๆ ให้มีความสะดวกและ
รวดเร็วทันใจ ส่วนปัญหาในการใช้บริการพบว่า แต่ละห้องสมุดอยู่ใกล้กัน ไม่มีเวลาไปใช้บริการ ขาด
การประชาสัมพันธ์ ใช้บริการไม่เต็ม ไม่เข้าใจวิธีการยืม ล่าช้าเนื่องจากต้องปฏิบัติตามวิธีการใช้บริการ
และอยากให้มีบัตรเดี่ยวยืมได้ทุกเครือข่าย

3. แนวทางพัฒนาการจัดการจัดบริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า

3.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ มีแนวทางพัฒนาคือ เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์
ให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น เช่น SMS Facebook บอร์ด โปสเตอร์ Library Radio แผ่นพับ
บรรณารักษ์ของทุกห้องสมุดแนะนำผู้ใช้บริการเพิ่มเติม จัดงาน "สัปดาห์ MALINET" แนะนำเครือข่าย
ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อแนะนำนักเรียน นิสิต นักศึกษาให้ได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง

3.2 ด้านรูปแบบการจัดบริการ มีแนวทางพัฒนาคือ ให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ
ปรับปรุงแบบฟอร์ม แจกจ่ายมือชื้อบุคลากรที่ทำหน้าที่ลงนามในแบบฟอร์ม จัดให้บริการอินเทอร์เน็ต
และกำหนดรหัส (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในนามสถาบัน จัดให้บริการฐานข้อมูล
ออนไลน์และมีค่าใช้จ่ายตามระเบียบของแต่ละสถาบัน พัฒนาระบบยืมระหว่างห้องสมุดในเครือข่าย
ตลอดจนให้กำหนดรูปแบบในการให้บริการ เช่น การให้บริการแบบไฟล์ผ่าน E-mail รวมถึงค่าใช้จ่าย
ในการใช้บริการ ภายใต้วามพร้อมของแต่ละห้องสมุด

3.3 ด้านการสมัครสมาชิก แนวทางการพัฒนาคือ ให้สมัครในนามของสถาบันเช่นเดิม พัฒนาการเชื่อมโยงการตรวจสอบสมาชิกของแต่ละห้องสมุด

3.4 ด้านอัตราค่าบริการ แนวทางการพัฒนาคือ มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ศึกษาและปรับปรุงข้อตกลงในการให้บริการใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้ผลการศึกษารังนี้ ประกอบการปรับปรุง

TITLE Development of the Resource Sharing Services for Mahasarakham Library Network (MALINET)
AUTHOR Rungrucang Sittijan
INSTITUTION Academic Resource Center Mahasarakham University
DATE 2013

Abstract

Cooperation between libraries is very important because it allows the use of shared resources, facilitates the interlibrary loan service, avoids duplication, helps save the budget for the purchase of information resources, and assists in the personnel development of the library particularly the libraries with small budgets and less number of personnel but the demand for resources is still growing. As a result, the libraries, whether large or small, all have realized the importance of cooperation between libraries. This is why it has established cooperation network, Mahasarakham Library Network (MALINET) and has been operating for awhile. Thus, there is a need to study about the state of services and the service problems, and guidelines for the development of the Resource Sharing Services within the network, Mahasarakham Library Network. Samples gained from random sampling of the users who had used the actual services at the network libraries with were 1,188 respondents and the 15 service providers in all network libraries. Instrument used was a questionnaire. Data analysis was using percentage, mean and standard deviation. The results were as follows:

1. States and problems of the Resource Sharing Services at Mahasarakham Library Network of the personnel such as librarians or service staff, were found that:

1.1 Personnel responsible for services are adequately available. The services are in accordance with the policies and regulations for all matters. Services were useful service and had conducted the public relations-services through the website, new student orientation, and letters/ newsletters / journals.

1.2 Problems in providing the services found that the overall problem was moderate and problems found in several steps of the services and the shared service regulations were not in the same directions, personnel have other duties in addition to the services, and the inconvenience with the request, respectively.

1.3 Other suggestions that the development should be provided to be available on the weekend, Saturday – Sunday, services should be a reduced steps to provide short and more convenience, should develop a request online, students should be able to use their own student cards of each institution for the Circulation Service, and should conduct more public relations about the services.

2. States of the use of Resource Sharing Services of Mahasarakham Library Network, the study results showed that the states of the use of Resource Sharing Services of Mahasarakham Library Network in all seven libraries were as follows:

2.1 Most users knew that there was the Resource Sharing Services, realized as the service was available on the web site but most users never used the service online but at Mahasarakham University Library. Number of requests to the services in all institutions counted the highest as 1-5 times, mainly used the services on Monday – Friday, the purpose of the use engaged in teaching and learning. For those who did not use the service, because they found inconvenience to go borrow and return the resources. Type of resource which was expected to be available was books. Services should provide the Circulation Service for actual resources. Subscription should be able to apply on their own and with the annual subscription and the insurance of damage fees. Service rates should be 1-100 baht for the annual subscription fee for students of the network institutions, the insurance fee should be 1-100 baht, postage should be actual, 0-0.50 baht of photocopying service fee, 0-5 baht of printing the data retrieval results 0-5 baht per card fee costs, 0-5 baht for operational fee, penalty for lost resource was 1-2 times of the costs, penalty for overdue return was 0-5 baht per item per day. If students were allowed to register on their own with the type of user as the network users, most users viewed that they wished to apply for the services on the service days of each library which should be available through the self-service channel. If the development upon the requests of the users was available, the users viewed that they would apply for the services and would certainly use the services.

2.2 Additional suggestions, the users wanted the project to keep developing the network to provide services convenient and fast. For the problems found in the use of the services, each library was far, the users had no time to visit, lacked of publicity, did not know how to use the services, did not understand the process of borrowing resources, the service process was slow due to there were steps

to follow, and the users would prefer one member card for all libraries in the network.

3. Guidelines for the development of the Resource Sharing Services for Maharashtra Library Network were as follows: a

3.1 For public relations, guidelines were as follows: the additional channels of public relations such as SMS, Facebook poster, board, poster, Library Radio guide, leaflets, etc. Librarians of all libraries in the network can host the User Guides called "the MALINET Week" to introduce the network, to work in coordination with the instructors to introduce students to get to know the services and to use all services.

3.2 For the services, guidelines for development were as follows: the Information Service Team should improve the forms, provide signatures of personnel to put in the forms, provide the internet services and define the Usernames and Passwords on behalf of the institutions, arrange the online databases and a service fees based on the regulations of each institution, develop the Interlibrary Loan Services as well as to determine the forms of service, such as serving files via E-mail, including the costs of the services in accordance with the availability of each library.

3.3 For membership subscription, the guidelines for development were application on behalf of the same institution and linkage to monitor members of the library.

3.4 For the service rates, the guidelines for development were assigning the Information Service Team to study and improve the terms of the new services as appropriate in referring to the results of this study.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหา	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	ประโยชน์ของการวิจัย	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด	6
	บริการยืมระหว่างห้องสมุด	16
	เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในจังหวัดมหาสารคาม	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3	วิธีดำเนินการวิจัย	31
	ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการและสภาพให้บริการทรัพยากร ร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	31
	ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย ..	34
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	สภาพและปัญหาการจัดการให้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	35
	สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	40
	ศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	52
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	55
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55

บทที่	หน้า
สรุปผลการวิจัย	56
อภิปรายผล	62
แนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	67
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	74
ประวัติย่อของผู้วิจัย	85

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
3 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดและให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของ ห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	37
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาในการดำเนินงานให้บริการใช้ ทรัพยากรร่วมกัน	39
5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
6 จำนวนและร้อยละของการใช้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	42
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยไปขอใช้บริการแต่ละสถาบัน	44
8 จำนวนและร้อยละของการสาเหตุที่ไม่ใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	46
9 จำนวนและร้อยละของความถี่ในการจัดให้บริการ	47
10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นหากมีการพัฒนาการให้บริการตามที่ต้องการ	51

ความสำคัญของปัญหา

ห้องสมุดนับได้ว่าเป็นแหล่งจัดหา รวบรวม จัดเก็บ และให้บริการสารสนเทศ และเป็นศูนย์กลางด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนของสถาบัน ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปประกอบการศึกษาโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา ห้องสมุดนับได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญและมีความจำเป็นในการศึกษาค้นคว้าของอาจารย์และนิสิต อาจารย์สามารถนำทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดมาใช้ประกอบการเรียนการสอนภายในห้องเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และทำให้นิสิตมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น (สุจิน, บุตรดีสุวรรณ, 2538 : 1) แต่ไม่ว่าจะยุคใดสมัยใดห้องสมุดก็ยังมิขงประมาณที่จำกัด ในขณะที่ผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น ทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ภาวะเศรษฐกิจถดถอย สินค้าราคาแพง เทคโนโลยีทันสมัยขึ้นเรื่อยๆ สิ่งยั่วยวนใจมากมาย สภาพการณ์ของประชาชนในประเทศน้อยมาก และห้องสมุดยังจำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ทำให้ห้องสมุดทุกแห่งประสบปัญหางบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศมาให้บริการ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้ร่วมกันแก้ปัญหาโดยจัดให้มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อให้ทรัพยากรร่วมกัน และยังเป็นการประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เป็นต้นมา (อัมพร ปิ่นศรี และวิสัย อัครคชัชยา, 2529 : คำนำ ; ชุตินา สัจจาพันธ์, 2542 : 71-89)

การสร้างความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงห้องสมุดในลักษณะเครือข่าย นับได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการรวมกลุ่มห้องสมุด สามารถทำงานร่วมกันอันจะก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่องานห้องสมุด ในด้านการหลีกเลี่ยงและลดการทำงานที่ทำซ้ำซ้อนกันได้ แก้ไขปัญหาความสูญเปล่า สิ้นเปลืองแรงงานและงบประมาณ ตลอดจนทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ซึ่งห้องสมุดมีจำกัด และเพื่อส่งเสริมการแบ่งปันและร่วมกันให้ทรัพยากรสารสนเทศ ประสพการณ์ความชำนาญการ และความเฉพาะเจาะจงของแต่ละสถาบันให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ากับการลงทุน รวมทั้งร่วมกันแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคในงานห้องสมุด เช่น ปัญหางบประมาณ บุคลากร การขาดแคลนทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น นอกจากนี้เครือข่ายห้องสมุดยังช่วยเสริมสร้างขีดความพร้อมและความสามารถของห้องสมุดแต่ละแห่งในการดำเนินงานและบริการแก่ผู้ใช้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ตามภาระหน้าที่ของห้องสมุดแต่ละแห่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ ตลอดจนเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่อิงมาตรฐานที่ใช้ในระดับประเทศและระดับ

นานาชาติที่ได้มีการจัดทำขึ้นไว้เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน อันจะทำให้ความร่วมมือกันทำได้โดยสะดวก (ขุติมา สัจจามันท์, 2542 : 71-89)

"พหุณี ปณฺติโต ชิเว" : ผู้มีปัญญาทั้งเป็นอยู่เพื่อบรรเทาทุกข์ คือ ปรัชญาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการกำหนด อัตลักษณ์ ว่า "นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน" เอกลักษณ์ "การเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน" และกำหนดวิสัยทัศน์ "นิวมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศ และได้รับการยอมรับ เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชนอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ทำให้สำนักวิทยบริการ ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนหลักด้านการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของมหาวิทยาลัย มีการกำหนดปรัชญา และวิสัยทัศน์ ตลอดจนการดำเนินงานในฐานะห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย คือ การบริการวิชาการแก่ชุมชน เพื่อช่วยผลักดันมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าหมาย และตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติในการให้สถาบันการศึกษาในส่วนภูมิภาคมีส่วนในการบริการวิชาการแก่ชุมชน ในการศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษตลอดชีวิต สำนักวิทยบริการ จึงได้มีแนวคิดและจัดตั้งเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคามขึ้น ซึ่งเป็นโครงการภาคีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแบ่งปันทรัพยากรทุกๆ ด้าน รวมทั้งส่งเสริมภารกิจในด้านบริการสารสนเทศในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยสถาบันการศึกษาทั้ง 7 แห่งในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม และวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบบริการสารสนเทศห้องสมุดโครงการเครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดมหาสารคามให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างคุ้มค่า และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ตามอัธยาศัย และเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2550 ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน การใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างคุ้มค่า การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน และการพัฒนาระบบบริการสารสนเทศห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ให้มีมาตรฐานเดียวกัน

การใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการมาโดยตลอด โดยคณะทำงานแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศ จึงมีหน้าที่ในการกำหนดรูปแบบของกิจกรรมความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และกำหนดวิธีการและระเบียบการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อให้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า แต่ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินงานมีสถิติการใช้บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศที่น้อยมาก และมีการใช้บริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุดเพียง 4 สถาบันใน 7 สถาบัน ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เน้นหนึ่งในคณะทำงานแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการ การใช้บริการ และศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์คุ้มค่า ตลอดจนบรรลุข้อตกลงและวัตถุประสงค์ของเครือข่ายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ชั้นตอน คือ

ชั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการและใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการให้บริการและสภาพการให้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย จำนวนรวม 1,203 คน ประกอบด้วย

2.1 บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่จากห้องสมุดในเครือข่าย ผู้ให้บริการใช้บริการทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 15 คน

2.2 ผู้ใช้บริการของแต่ละห้องสมุดในเครือข่าย ที่มาใช้บริการห้องสมุดขณะที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล จำนวน 1,188 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 สภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

2.2 สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ชั้นตอนที่ 2 ศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย คือ คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัด

มหาสารคาม ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 จำนวน 23 คน

2. ข้อมูลผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ที่พบปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการโดยสรุปประเด็นได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านรูปแบบการจัดบริการ ด้านการสมัครสมาชิก และด้านอัตราค่าบริการ

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย โดยการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มิถุนายน-สิงหาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

เครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง การรวมกลุ่มของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 7 แห่งในจังหวัดมหาสารคาม ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน การใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างคุ้มค่า การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน และการพัฒนาระบบบริการสารสนเทศห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ให้มีมาตรฐานเดียวกัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม วิทยาลัยเทคโนโลยีมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม และวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

การใช้ทรัพยากรร่วมกัน หมายถึง การยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของสมาชิกห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง บุคลากรของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม 7 แห่ง ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ คณะทำงานแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศ คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะทำงานจัดการความรู้

สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน หมายถึง วิธีการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ ความถี่ เวลาที่ใช้ ประเภทของการใช้ รูปแบบของการใช้ จุดมุ่งหมาย การใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน หมายถึง วิธีการจัดและให้บริการสารสนเทศ ผู้ให้บริการ ประเภททรัพยากรที่ให้บริการ ความสอดคล้องกับนโยบายการบริการ ช่องทางการประชาสัมพันธ์ และปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพและปัญหาการให้บริการใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. ได้ทราบสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
3. ได้แนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในจังหวัดมหาสารคาม
4. เครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ได้รับการพัฒนาและให้บริการต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด และบริการยืมระหว่างห้องสมุด ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด
2. บริการยืมระหว่างห้องสมุด
3. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในจังหวัดมหาสารคาม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ได้มีผู้ให้ความหมายของคำต่างๆ ที่มีแนวคิดเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันไว้หลายคำดังนี้ (ชุตินา สัจจามันท์, 2546 : 9-10 ; สมพิศ คูศรีพิทักษ์, 2539 : 88-108)

ความร่วมมือ คือ การดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด (Library cooperation) คือ การที่ห้องสมุดตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปลงมือดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข่ายงานห้องสมุด หรือ เครือข่ายห้องสมุด (Library network) เป็นความร่วมมือในลักษณะการรวมตัวกันในวงกว้างในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ โดยมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นพื้นฐาน

ภาคีห้องสมุด (Library consortium) เป็นความร่วมมือโดยการรวมตัวกันของห้องสมุดเพื่อปฏิบัติงานหรือโครงการใดโครงการหนึ่ง หรือภารกิจด้านใดด้านหนึ่งอย่างชัดเจน ไม่ใช่การรวมตัวกันในทุกๆ ด้าน ขององค์การ โดยทั่วไปมุ่งเน้นการรวมพลังกันต่อรอง เช่น การเจรจาต่อรองในการจัดซื้อหนังสือจำนวนมาก การแบ่งปันใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ในระยะหลังรูปแบบความร่วมมือในต่างประเทศนิยมใช้คำว่า ภาคี เพื่อมากกว่าคำอื่นๆ

ภาคีความร่วมมือ (Consortium) เป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้ทรัพยากรร่วมกัน รูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ที่ดำเนินการอยู่ในห้องสมุดในประเทศไทยมานานแล้ว ได้แก่ การยืมระหว่างห้องสมุด การยืม-คืนร่วมกัน (Reciprocal Borrowing) หรือการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน และการจัดหาทรัพยากรร่วมกัน ในช่วง 10-20 ปีมานี้ เช่น การจัดหาวารสารร่วมกัน และภาคี eBook ที่ชื่อ Thai University eBook Net เป็นต้น

ระบบเครือข่ายห้องสมุด หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันระหว่างห้องสมุด เพื่อเชื่อมโยงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เข้าด้วยกัน โดยใช้เทคโนโลยีโทรคมนาคมเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานในลักษณะของเครือข่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการให้เก็บไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพรวมทั้งมีการร่วมมือกันดำเนินการจัดระบบให้สามารถถ่ายเทและแลกเปลี่ยนสารสนเทศซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการแบ่งปันกันใช้ทรัพยากรสารสนเทศของแต่ละห้องสมุด หรือในกาปฏิบัติงานร่วมกันมิให้เกิดการซ้ำซ้อนและสูญเปล่า

วัตถุประสงค์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

โดยทั่วไป ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (ชุตินา สัจจพันธ์, 2546 : 11-12)

1. เพื่อเสริมสร้างขีดความพร้อมและศักยภาพของห้องสมุด ในการดำเนินการกิจ บทบาทหน้าที่ ให้บรรลุวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ นโยบาย แผนงานและเป้าหมายองค์กร
2. เพื่อการบริการที่มีคุณภาพ สนองตอบความต้องการ ความพึงพอใจ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการ
3. เพื่อการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด คู่มีค่ากับการลงทุน
4. เพื่อลดความซ้ำซ้อนของทรัพยากรสารสนเทศ ลดความสูญเปล่า การสิ้นเปลืองแรงงาน และงบประมาณ ในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ และการจ้างแรงงาน
5. เพื่อสร้างพลังต่อรองด้านการตลาด การกำหนดราคาสินค้าหรือส่วนลดของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย รวมทั้งกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด
6. เพื่อการบริหารจัดการและการดำเนินงานอย่างมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งในระดับประเทศ และนานาชาติ เพราะถ้าหากเป็นมาตรฐานเดียวกัน ก็จะสะดวกในการดำเนินงานและการให้บริการ

ลักษณะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด มีลักษณะต่าง ๆ แตกต่างกันไป สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น (ลมพิศ คูศิริพิทักษ์, 2539 : 88-108)

1. ความร่วมมือในการจัดหาวัสดุสารสนเทศ (Cooperative Acquisition)
2. ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและบริจาควัสดุสารสนเทศ (Cooperative in Exchanging and Donating)
3. ความร่วมมือกันในการทำรายการค้น (Cooperative in Cataloging / Shared cataloging) ได้แก่ ความร่วมมือในการทำรายการค้นหนังสือ จัดทำคหกรรมวารสาร เป็นต้น
4. ความร่วมมือในการจัดเก็บรักษาวัสดุสารสนเทศที่มีผู้ใช้น้อย (Cooperative in Storage and Preservation)
5. ความร่วมมือด้านบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า (Cooperative in Reference Services)
6. ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดร่วมกัน (Library Resource Sharing)
7. ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Confering)

ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างห้องสมุด มีดังนี้ (ชุดิมา สัจจานันท์, 2546 : 10-11)

1. ด้านผู้ใช้บริการ ผู้ใช้บริการมีความต้องการสารสนเทศที่มุ่งลึกเฉพาะเจาะจง หลากหลาย รวดเร็วมากขึ้น กอปรกับการปรับเปลี่ยนกระบวนการในวิชาชีพซึ่งมีแนวคิดการบริการที่มุ่งเน้นผู้ใช้เป็นสำคัญ ทำให้ห้องสมุดจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และเนื่องจากไม่มีห้องสมุดแห่งใดสามารถสะสมทรัพยากรสารสนเทศไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้ทั้งหมด ความร่วมมือเพื่อตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการจึงมีความสำคัญ ช่วยขยายโอกาสในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุดได้อย่างกว้างขวาง

2. ด้านงบประมาณ ห้องสมุดเกือบทุกแห่งต่างประสบปัญหาทางประมาณไม่เพียงพอ การเพิ่มงบประมาณไม่ได้สัดส่วนกับการขยายงาน/โครงการ ราคาทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มสูงขึ้น ความไม่พอเพียงของทรัพยากรสารสนเทศและทรัพยากรการบริหาร ภาวะเงินเฟ้อ ค่าเงินลดลง มีการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น และห้องสมุดต่างมุ่งพัฒนาสู่การเป็นห้องสมุดอัตโนมัติหรือห้องสมุดดิจิทัล ทำให้ห้องสมุดใช้งบประมาณสูงขึ้น ความร่วมมือจึงเป็นทางออกที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายและลดปัญหาด้านงบประมาณได้ ห้องสมุดที่ขาดแคลนงบประมาณ มีปัญหาทรัพยากรสารสนเทศไม่พอเพียง ถ้ามีความร่วมมือกับสถาบันอื่น ก็จะสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศและบริการของสถาบันอื่นได้เช่นเดียวกับของ

สน ทำให้สามารถให้บริการผู้ใช้บริการของตนได้มากยิ่งขึ้น

3. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้วยเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ในงบประมาณที่จำกัด ทรัพยากรสารสนเทศมีราคาแพงขึ้น ไม่มีห้องสมุดใดสะสมทรัพยากรสารสนเทศได้ครบถ้วน ปัญหาความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศจึงจำเป็นต้องมีการพิจารณา ผู้ใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศยิ่งมากเท่าไร ยิ่งแสดงว่ามีการใช้งานอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์ ความร่วมมือก็จะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่าเพิ่มขึ้นด้วย

4. ด้านการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้ห้องสมุดจำเป็นต้องปรับรูปแบบการบริหารจัดการ พัฒนาระบบงานทัศน์ในวิชาชีพ และสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเพื่อความอยู่รอดขององค์กร จากเดิมที่ห้องสมุดแต่ละแห่งต่างคนต่างอยู่ มาสู่ การร่วมมือกันทำงานและการแบ่งปันกัน ทำให้ประหยัดเวลา แรงงาน และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานได้ดี

องค์ประกอบของความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

องค์ประกอบของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ มีดังนี้

1. ผู้บริหาร ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำในหน่วยงานต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อความร่วมมือ และผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมความร่วมมือระหว่างห้องสมุด จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจสอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายดำเนินงานและปฏิบัติงาน มีอุดมการณ์ มีความตั้งใจจริง มีความเพียรพยายาม และมีความประนีประนอมกัน ในสภาพค่อยเป็นค่อยไป
2. ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานสามารถยอมรับได้หากมีภาระงานเพิ่มขึ้น รวมทั้งการที่จะต้องใช้ทรัพยากรบางอย่างเพิ่มขึ้น เช่น ค่าวัสดุใช้สอยต่าง ๆ ในการประสานงานระหว่างห้องสมุดแต่เมื่อคำนึงถึงผลงานและประโยชน์ที่กว้างขวางขึ้น นับว่าเป็นสิ่งที่คุ้มค่า
3. ลักษณะของการดำเนินงานความร่วมมือ มีความตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการบริหารงาน การวางแผนเป้าหมายและขอบเขตของความร่วมมือทั้งในระยะสั้น ระยะยาว
4. มีการประสานงานความร่วมมือในกลุ่มและระหว่างกลุ่มต่างๆ อย่างใกล้ชิด และมีการแบ่งความรับผิดชอบในความร่วมมืออย่างเหมาะสม
5. มีระเบียบ กฎเกณฑ์ และนโยบายที่กำหนดขึ้นเฉพาะ ตลอดจนมีงบประมาณจัดสรรไว้เพื่อการนี้

6. มีมาตรฐานในการดำเนินงาน เช่น การลงรายการทางบรรณานุกรม ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

7. อิทธิพลจากสภาพแวดล้อม เช่น การเมือง วัฒนธรรม การศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ และสภาพสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการและเอื้ออำนวยไปสู่ความสำเร็จ

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

1. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network = PULINET) ก่อตั้งขึ้นในเดือนมีนาคม ปี พ.ศ. 2529 ในระยะเริ่มแรกใช้ชื่อ "โครงการจัดตั้งข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค" จนกระทั่งปี พ.ศ. 2536 เปลี่ยนชื่อเป็น "ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค" มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในส่วนภูมิภาคได้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน และแลกเปลี่ยนทรัพยากรสารสนเทศซึ่งกันและกัน มีโครงการความร่วมมือที่เหมาะสม ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ค่องววดเร็ว คล่องตัว และประหยัดงบประมาณ มีสมาชิกจำนวน 20 สถาบัน คือ

1. ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

2. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
4. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
5. สำนักทรัพยากรการเรียนรู้คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

6. สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
7. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยนครพนม
8. สำนักวิทยบริการ (สำนักหอสมุดและทรัพยากรการเรียนรู้) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
10. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
11. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
12. สำนักหอสมุดกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
13. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
14. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

15. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
16. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
17. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้
18. หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
19. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยพะเยา
20. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธานุสรินทร์

2. โครงการพัฒนาระบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง หรือไทยลิเน็ต (เอ็ม) (Thai Academic Library Network: THALINET (M)) (สมพิต คูศรีพิทักษ์. 2539 : 88-108) เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนกลาง 12 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาระบบห้องสมุดของมหาวิทยาลัยให้เป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพในการจัดบริการสารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศและเอื้อต่อการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพทั้งในระดับภายในมหาวิทยาลัยระดับชาติและระดับนานาชาติ สมาชิกประกอบด้วย

1. สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. สำนักบรรณสารสนเทศ สถาบันวิจัยและพัฒนา บริหารบริหารศาสตร์
4. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
5. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ینگท่าพระ
6. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
7. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
8. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
9. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง
10. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
11. สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
12. หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล

3. โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย (Thailis) เป็นการดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง (Thai Library Network - Metropolitan : Thailinet) เครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network : PULINET)

และสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการเครือข่าย UniNet เพื่อประโยชน์ในการขยายเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดหน่วยงานอื่นๆ และห้องสมุดประเภทอื่นๆ ในอนาคต ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของห้องสมุดอุดมศึกษาและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย โดยนำระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้งานห้องสมุด พัฒนาให้เป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Automated Library System) สร้างระบบเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัย เพื่อให้การจัดบริการสารสนเทศมีความครบถ้วนสมบูรณ์และรวดเร็วยิ่งขึ้น เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นห้องสมุด หรือ สำนักวิทยบริการ โดยแบ่งได้ดังนี้ (สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา. 2555 : เว็บไซต์)

1. มหาวิทยาลัยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิม
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร
4. มหาวิทยาลัยสงขล
5. มหาวิทยาลัยเอกชน
6. หน่วยงานอื่น เช่น โรงเรียนนายร้อยตำรวจ กระทรวงยุติธรรม ศูนย์มานุษยวิทยา

สิรินธร (องค์การมหาชน)

7. สถาบันพระบรมราชชนก
8. วิทยาลัยชุมชน

4. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ออส.) (คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, 2555 : เว็บไซต์) ได้เริ่มขึ้น ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พุทธศักราช 2528 ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบรรณารักษ์จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 11 แห่ง ได้ประชุมคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานความร่วมมือเป็นชุดแรกจำนวน 6 คน และได้จัดตั้งเป็น “ชมรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ชสอ. หรือ HPEL Group)” มีนายบุญศิริ สุวรรณเพชร เป็นประธานชมรม โดยวิัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรห้องสมุดร่วมกันระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
4. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

บรรณารักษศาสตร์

5. เพื่อส่งเสริมการค้นคว้า วิจัยตลอดจนการเขียนบทความทางวิชาการในทาง
บรรณารักษศาสตร์

ในปี พุทธศักราช 2530 ชมรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เปลี่ยนสถานภาพ
เป็น “คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพท.)” อยู่ภายใต้การคำแนะนำ
ของคณะอนุกรรมการฝ่ายพัฒนาในสังกัดสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)
โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ คือ

1. เน้นความร่วมมือ
2. ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพบรรณารักษ์
3. ศึกษารวบรวมแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์
4. ให้คำปรึกษาแก่สมาชิก

หน้าที่ของ คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1. กำหนดนโยบายและประสานงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. มอบหมายงานให้ผู้เกี่ยวข้อง
3. แต่งตั้งกลุ่ม
4. ร่วมมือกันแก้ปัญหา
5. ประสานงานเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างแท้จริง

แบ่งกลุ่มงานออกเป็น 4 กลุ่มงานดังนี้

1. กลุ่มงานบริการสารสนเทศ
2. กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
3. กลุ่มงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ
4. กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันตก (Western
Thailand University Libraries Network : WUL NCT) ก่อตั้งขึ้นจากนโยบายของสำนักงานเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ประสงค์ให้สถาบันอุดมศึกษา
ที่ตั้งอยู่ในภาคหรือบริเวณเดียวกัน สร้างความร่วมมือระหว่างกันอย่างใกล้ชิดในลักษณะภาคี ทั้งนี้เพื่อ
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางด้านการพัฒนาการศึกษาอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้านการศึกษา
ค้นคว้า ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 12 สถาบัน คือ

1. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2. แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตศาลายา

3. ศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีสคาลัย
4. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
5. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
6. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
7. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
8. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนานาชาติแลตมฟอร์ด
9. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวล
10. ห้องสมุดวิทยบริการเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตสุพรรณบุรี
11. แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยแสงธรรม
12. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

จำนวน 4 คณะทำงานความร่วมมือ คือ กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานข้อมูลท้องถิ่น กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดเครือข่ายสารสนเทศนครราชสีมา (Nakhon Ratchasima Information Network = NARINET) ภาควิชาศึกษานครราชสีมา (ภย.นม.) หรือเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาเป็นโครงการต้นแบบเพื่อหาแนวทางในการใช้ทรัพยากรต่างๆ ด้านร่วมกัน ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการกิจซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจที่เกื้อหนุนต่อความเจริญและความเข้มแข็งของชุมชนในระดับพื้นฐาน ภาควิชาศึกษานครราชสีมา ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 7 สถาบัน คือ

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ วิทยาเขตนครราชสีมา
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
4. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
5. วิทยาลัยนครราชสีมา
6. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
7. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถาบันอุดมศึกษาทั้ง 7 แห่งดังกล่าวเป็นแหล่งรวมความรู้และทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา การจัดตั้งเครือข่ายสารสนเทศนครราชสีมา ช่วยให้มีใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างคุ้มค่า

7. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาราชมณฑล (ความร่วมมือในการ

ใช้วารสารร่วมกัน) ความร่วมมือในการใช้วารสารร่วมกันเป็นงานในโครงการสารสนเทศห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเทคโนโลยีราชมงคล (พ.ศ.2533-2534) ในระยะแรกห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นผู้จัดทำโครงการโดยใช้งบประมาณที่ได้รับทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและพลังงาน โครงการนี้เป็นโครงการย่อย โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ภายใต้ความร่วมมือของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 12 แห่ง โดยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเข้าร่วมในโครงการเครือข่ายเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2533

โครงการสารสนเทศห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจึงได้พิจารณาสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุด สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยเริ่มจากการใช้วารสารร่วมกันในอันดับแรก ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เพื่อลดการบอกรับวารสารที่มีปริมาณการใช้บ่อย ซ้ำซ้อนกันในแต่ละห้องสมุด
2. วารสารมีราคาแพงและมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา ในขณะที่เดียวกันความสามารถในการบอกรับวารสารของห้องสมุดแต่ละแห่งกลับลดลง
3. เพื่อแบ่งเบาภาระของบรรณารักษ์ในการทำกรรมวิธีด้านบทความในวารสารที่ห้องสมุดแต่ละแห่งบอกรับซ้ำกัน โดยการร่วมมือกันทำกรรมวิธีช่วยค้นบทความในวารสาร และผลพลอยได้ที่ตามมา คือ ได้ฐานข้อมูลวารสารของสถาบัน
4. ลักษณะของการใช้วารสารร่วมกัน มีแนวโน้มว่าจะมีความเป็นไปได้มากกว่าการใช้ทรัพยากรรูปแบบอื่น เพราะการยืมระหว่างห้องสมุดสามารถใช้วิธีการขอถ่ายสำเนาเอกสารในบทความที่ต้องการ โดยไม่สร้างภาระให้กับห้องสมุดมากนัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมรายชื่อวารสารที่ห้องสมุดบอกรับจัดทำเป็นรายชื่อวารสารของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. เพื่อให้มีการใช้วารสารอย่างคุ้มค่า และประหยัดงบประมาณในการบอกรับวารสาร
3. เพื่อร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้นบทความในวารสารที่ห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลบอกรับ
4. เพื่อสร้างฐานข้อมูลบรรณารับวารสารของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลด้วยระบบคอมพิวเตอร์
5. เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเข้ากับโครงการเครือข่ายสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

วิธีดำเนินการบริการ เพื่อให้ความร่วมมือในการใช้วารสารร่วมกันดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง สารสนเทศห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล : ดำเนินวารสาร ขึ้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2534 โดยมีห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นศูนย์กลางในการจัดประชุมครั้งนี้ เพื่อให้บรรณารักษ์ห้องสมุดทั้งหมดในสังกัดทราบถึงข้อตกลงร่วมกัน จากผลการประชุมทำให้แบ่งกลุ่มห้องสมุดออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้ 3 กลุ่มคือ (ยูหติ ต่อบุญยศุภชัย และคณะอื่น ๆ, 2533 อ้างอิงมาจาก สุภาพ ผู้รุ่งเรือง, 2547 : 39-40) กลุ่มสาขาช่างอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี กลุ่มสาขาเกษตรศาสตร์ และห้องสมุดกลุ่มสาขาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศิลปกรรม และนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ และได้ทำการตกลงปฏิบัติงานสร้างฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสารด้วยมาตรฐานเดียวกันคือ ใช้ CUMARC ในการลงรายการ และแบ่งรายชื่อยวารสารที่แต่ละห้องสมุดจัดทำบรรณานุกรม

บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary Loan Services)

ความหมาย

บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary Loan Services) หมายถึง บริการที่ห้องสมุดแห่งหนึ่งติดต่อขอยืมหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่มีในห้องสมุดของตนเองมาให้บริการตามความต้องการเพื่อการศึกษาและการวิจัยของผู้ใช้บริการ โดยปฏิบัติตามระเบียบการยืม ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างห้องสมุดผู้ให้ยืม (Lending Library) และห้องสมุดผู้ขอยืม (Borrowing Library) (นารีลิน เทียมแก้ว, 2552 : 1)

การให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นการช่วยให้ผู้ใช้สารนิเทศได้รับสารนิเทศที่ต้องการจากห้องสมุดหรือศูนย์สารนิเทศอื่นๆ เป็นการช่วยให้ผู้ใช้สารนิเทศได้ยืมวัสดุที่ห้องสมุดไม่มี ดังความหมายของบริการการยืมระหว่างห้องสมุด กล่าวว่าการยืมหนังสือ ระหว่างห้องสมุดเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งซึ่งห้องสมุดแห่งหนึ่งขอยืมหนังสือหรือวัสดุการอ่านโดยทางล้อมให้แก่บุคคลหนึ่งจากห้องสมุด อีกแห่งหนึ่ง เป็นการขยายบริการยืมหนังสือหรือวัสดุการอ่านโดยทางล้อมให้แก่บุคคลหนึ่งจากห้องสมุดแห่งหนึ่ง เป็นการขยายบริการยืมหนังสือ หรือวัสดุการอ่านของห้องสมุดจากห้องสมุดอื่นๆ ที่มีวัสดุการอ่านที่ผู้ใช้ห้องสมุดต้องการแต่ห้องสมุดนั้นไม่มี การให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด จึงเท่ากับเป็นการให้บริการขอสารนิเทศ โดยไม่มีปัญหาในเรื่องการเข้าถึงสารนิเทศในห้องสมุดต่างๆ

ในประเทศไทยมีการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดในห้องสมุดระดับมหาวิทยาลัย มีการกำหนดรูปแบบการให้บริการยืมร่วมกัน ผู้ใช้สารนิเทศสามารถค้นสารนิเทศจากสหปัครที่จัดทำร่วมกัน และใช้ข้อมูลที่ปรากฏว่าจัดเก็บที่ห้องสมุดใดก็สามารถดำเนินการติดต่อขอ บริการการยืมระหว่างห้องสมุด

ใช้ระบบทำงานด้วยมือ ด้วยการติดต่อทางโทรศัพท์และไปรษณีย์ และจากพัฒนาการของระบบห้องสมุดในปัจจุบันทำให้สามารถบริการได้จากระบบโทรพิมพ์ และระบบคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่มีในห้องสมุดมาให้บริการแก่ผู้ใช้บริการด้วยความสะดวกและรวดเร็ว
2. เพื่อสนับสนุนการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างกว้างขวาง
3. เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ
4. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ลักษณะของการให้บริการ

1. ผู้ใช้บริการตรวจสอบรายการเอกสารที่ต้องการโดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลของแต่ละห้องสมุด หรือสืบค้นจากฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมห้องสมุด (Union Catalog) หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ
2. ผู้ใช้บริการส่งคำขอลงไปรษณีย์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือส่งคำขอผ่านโปรแกรมยืมระหว่างห้องสมุด
3. ห้องสมุดผู้ให้บริการ ส่งเอกสารกลับโดยทางไปรษณีย์ แลไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ถึงห้องสมุดขอใช้บริการ
4. ผู้ใช้บริการติดตามกระบวนการดำเนินการด้วยตนเองได้ทางโปรแกรมยืมระหว่างห้องสมุดว่ารายการที่ยืมดำเนินการถึงขั้นไหนแล้ว
5. ผู้ใช้บริการต้องมาติดต่อขอให้บริการด้วยตนเองที่ห้องสมุดที่สังกัด เพื่อชำระค่าบริการ
6. ระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการดำเนินการโดยเฉลี่ยประมาณ 15 วัน ต่อ 1 รายการ หรือถ้ามีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนสามารถดำเนินการได้ภายใน 3-4 วัน

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม (Mahasarakham Library Network , MALINET) เป็นโครงการภาคีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อยหาแนวทางร่วมกันในการแบ่งปันทรัพยากรทุก ๆ ด้าน รวมทั้งส่งเสริมภารกิจ ในด้านบริการสารสนเทศในจังหวัดมหาสารคาม ภาคีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยสถาบันการศึกษา 7 แห่ง ในจังหวัดมหาสารคามได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม และวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ได้เห็นห้องที่จะทำความตกลงในร่วมมือ ดังนี้ (บันทึกข้อตกลงความร่วมมือของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. 2550 : 1)

1. ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
2. ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างคุ้มค่า
3. ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน
4. ความร่วมมือในการพัฒนาระบบบริการสารสนเทศห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัด

มหาสารคาม ให้มีมาตรฐานเดียวกัน

ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ ให้เป็นไปตามข้อตกลงของคณะกรรมการอำนวยการ คณะทำงานโครงการแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศ คณะทำงานโครงการ MALI PORTAL หรือคณะทำงานโครงการพัฒนาบุคลากร ที่ได้รับมอบหมายให้ตัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะพิจารณาและตกลงร่วมกันระหว่าง 7 สถาบัน ในรายละเอียดเป็นกรณีไป ซึ่งได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยอธิการบดี และผู้อำนวยการของทั้ง 7 สถาบันเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2550 เป็นเวลากว่า 5 ปีมาแล้ว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบบริการสารสนเทศห้องสมุดโครงการเครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดมหาสารคามให้มีมาตรฐานเดียวกัน
2. เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างคุ้มค่า
3. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ตามอัธยาศัย และเรียนรู้ตลอดชีวิต

คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม

ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ 2108/2553 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม (Mahasarakham Library Networks, MALINET) โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย สมบัติโต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2553 ให้มีคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของเครือข่ายความร่วมมือที่วางไว้พร้อมระบุหน้าที่ไว้ ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
4. ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
5. ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
6. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
7. ผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

หน้าที่ ให้คำปรึกษาและสนับสนุนในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในจังหวัดมหาสารคาม

คณะกรรมการอำนวยการ

1. ดร.สุริทอง ศรีสะอาด	ผู้อำนวยการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ผศ. พรทิพย์ วรกุล	ผู้อำนวยการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. นายบรรณกิจบรรจง ทองจำปา	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
4. นางสุปราณี ศูนย์กลาง	หัวหน้าศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
5. นายฤทธิรงค์ สุน้อยพรม	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
6. นางนงมล เอนกวิทย์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
7. นางนันทา เพ็ดมาน	หัวหน้างานวิทยบริการและห้องสมุด วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

หน้าที่

1. กำหนดนโยบายการดำเนินงานกิจกรรมของเครือข่าย
2. แต่งตั้งคณะทำงาน
3. กำกับดูแล และประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายเป็นไปอย่างราบรื่น

และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คณะทำงานแบ่งปีนทรัพยากรสารสนเทศ

1. ผศ.สุวรรณ ภักย์วงศ์	สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. นางรุ่งเรือง สิทธิจันทร์	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นางสาวน้ำลีน เพ็ญแก้ว	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. นางอนงค์ บงทศิลา	ศูนย์วิทยบริการ สถาบันการพลศึกษา
วิทยาเขตมหาสารคาม
5. นางสุปราณี ศูนย์กลาง	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
6. นางเนตร ชนะบุญ	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
มหาสารคาม
7. นางสาวศรีจันทร์ ทองโรจน์ งานห้องสมุด วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	
8. นางอุไรวรรณ จันทร์มูล	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

หน้าที่

1. กำหนดรูปแบบของกิจกรรมความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
2. กำหนดวิธีการและระเบียบการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ

คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. นายสมพงษ์ เจริญศิริ	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นายวุฒิชัย พรพิชฌพงศ์	สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. นางจิรภาณุจน์ เดิมพรสิน	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. นางสาวนภาพรรณ จัตุรโพธิ์	ศูนย์วิทยบริการ สถาบันการพลศึกษา
วิทยาเขตมหาสารคาม
5. นายสรวิศ พุ่มม่วง	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
6. นายพรชัย ทองอินทร์	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

7. นางจรีนทร์ ปัววม	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
8. นางศรีจันทร์ ทองโรจน์	งานห้องสมุด วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
9. นายชาติ ศิริพิทักษ์ชัย	งานห้องสมุด วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
10. นายประมุข ธรรมศิริรักษ์	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

หน้าที่

1. จัดทำเว็บไซต์และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่สมาชิกห้องสมุดเครือข่าย
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง เพื่อให้บริการสารสนเทศแก่สมาชิกห้องสมุดเครือข่าย
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่สมาชิกในห้องสมุด

เครือข่าย

คณะทำงานจัดการความรู้

1. นางพรพิมล มโนชัย	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นางสาวรุ่งฤดี ภูชมศรี	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นางประภาพร บุดม	สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. นางสาวนภาพรรณ จัตุรโพธิ์	ศูนย์วิทยบริการ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
5. นางสุปรานี ศูนย์กลาง	หัวหน้าศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
6. นางมลิลา สิ้นคำ	หัวหน้าศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
7. นางเนตร ชนะบุญ	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
8. นางสาวศรีจันทร์ ทองโรจน์	งานห้องสมุด วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
9. นางโสภิตสุดา ยืนนตรีรักษ์	ศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

หน้าที่

1. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรห้องสมุดเครือข่าย
2. จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ ความเข้าใจด้านงานห้องสมุดของผู้ปฏิบัติงาน

3. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และงานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

บริการยืมระหว่างห้องสมุดในจังหวัดมหาสารคาม

บริการยืมระหว่างห้องสมุดในจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง การให้บริการยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศรวมกัน โดยผู้ใช้บริการซึ่งเป็นสมาชิกของห้องสมุดในเครือข่าย สามารถไปติดต่อขอยืมและส่งคืน ทรัพยากรสารสนเทศ จากห้องสมุดสมาชิกได้ด้วยตนเอง ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างห้องสมุดสมาชิกในโครงการ

ผู้มีสิทธิ์ใช้บริการ ได้แก่ อาจารย์ ข้าราชการ นิสิต นักศึกษา และบุคลากรของห้องสมุดสมาชิก เครือข่าย

ทรัพยากรที่ให้บริการ

1. วัสดุตีพิมพ์ได้แก่ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย
2. วัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ สื่อทัศนวัสดุต่างๆ
3. วัสดุคอมพิวเตอร์ในรูปแบบต่างๆ และบริการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

สิทธิ์ในการยืม ยืมได้ 3 รายการต่อคน 20 รายการต่อสถาบัน ระยะเวลาในการยืม 7 วัน ค่าปรับหนังสือส่งเกินกำหนด จำนวน 5 บาท/เล่ม/วัน

ระเบียบและขั้นตอนในการยืมทรัพยากรสารสนเทศ

1. ผู้ใช้บริการติดต่อขอยืมบริการที่บรรณารักษ์ ห้องสมุดของตนเอง
2. ผู้ใช้บริการต้องมาติดต่อยืมด้วยตนเองโดยนำบัตรประจำตัว นิสิต นักศึกษา หรือบัตร

ประจำตัวประชาชนมาแสดงพร้อมกับแบบกรอกรายการยืม-คืนระหว่างห้องสมุดที่กำหนดใช้ร่วมกันจากสถาบันของตนเองมาด้วยทุกครั้ง

- 2.1 แบบกรอกรายการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด 1 ชุด (ต้นฉบับ 1 ฉบับ และสำเนา 2 ฉบับ)

สำหรับการยืม 1 รายการ

- 2.2 กรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ในรายการต่อไปนี้

- 1) ชื่อห้องสมุดผู้ให้ยืม
- 2) ชื่อผู้แต่ง
- 3) ชื่อหนังสือพร้อมรายละเอียดของบรรณานุกรม เลขเรียกหนังสือ (ถ้ามี)
- 4) ข้อมูลผู้ต้องการ (Requester)

5) ลงชื่อกำกับในแบบกรอกรายการบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบการบริการระหว่างห้องสมุดของสถาบันตนเอง

6) มีตราประทับห้องสมุดผู้ขอยืม

2.3 แบบกรอกรายการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด มีระยะเวลาการให้ภายใน 7 วัน

2.4 การแก้ไขในส่วนใดของแบบกรอกรายการยืมระหว่างห้องสมุดจะต้องมีลายมือชื่อบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบการบริการระหว่างห้องสมุดลงนามกำกับกับการแก้ไขนั้น

ระเบียบและขั้นตอนการขอใช้บริการสืบค้นและสำเนาผลการสืบค้นฐานข้อมูล

1. ให้ใช้แบบฟอร์มการสืบค้นสารสนเทศระหว่างห้องสมุดซึ่งกำหนดขึ้นร่วมกัน หรือแจ้งข้อมูลให้ครบถ้วนตามรายละเอียดในแบบฟอร์มการสืบค้นสารสนเทศระหว่างห้องสมุด

2. ให้ระบุรายละเอียด ขอบเขต และคำสำคัญ (Keyword) ของเรื่องที่ต้องการสืบค้นให้ชัดเจน

3. ให้ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ใช้บริการและบรรณารักษ์ผู้ขอใช้ให้ชัดเจน

ค่าใช้จ่ายในการขอใช้บริการสืบค้น ผู้ขอใช้บริการต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. ค่าพิมพ์ผลหน้าละ 2 บาท

2. ค่าบันทึกผลการสืบค้นพร้อมแผ่น แผ่นละ 20 บาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อินยกานต์ ลินปรุ คณิงนิตย์ หีบแก้ว และพุทธชาติ เรืองศิริ (2554 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2551 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ใช้บริการ ประเภทของทรัพยากรที่ขอใช้บริการ ภาษาของทรัพยากร ความทันสมัยของทรัพยากร วิธีการขอรับทรัพยากร และกลุ่มห้องสมุดที่ขอใช้บริการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ แบบขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด จำนวน 1,087 รายการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำร้อยละผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ คือ อาจารย์ เมื่อจำแนกตามสำนักวิชาพบว่า สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ใช้บริการมากที่สุด แต่เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาพบว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศใช้บริการมากที่สุด เดือนที่มีการใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนมกราคม ทรัพยากร

ที่ขอยืมมากที่สุด คือ บทความวารสาร โดยวารสารที่มีการใช้บริการตั้งแต่ 5 ครั้ง มี 20 ชื่อเรื่อง รูปแบบของการใช้บริการส่วนใหญ่ต้องการถ่ายสำเนามากที่สุด และภาษาของทรัพยากรที่ต้องการมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ การจัดส่งทางไปรษณีย์ธรรมดาเป็นวิธีที่ผู้ใช้บริการเลือกมากที่สุด ทรัพยากรที่ต้องการใช้ส่วนใหญ่จัดพิมพ์ในช่วงปี ค.ศ. 2001-2005 และผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ได้รับทรัพยากรตรงความต้องการห้องสมุดที่ขอใช้บริการมากที่สุด คือ เครือข่ายความร่วมมือช่างานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (PULINET) หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกห้องสมุดเพื่อขอใช้บริการนั้น ส่วนใหญ่บรรณารักษ์ผู้ใช้บริการยึดผลประโยชน์ของผู้ใช้ในด้านความรวดเร็วของการได้รับเอกสารเป็นหลัก โดยจะคัดเลือกจากห้องสมุดที่อยู่ใกล้ที่สุด อีกทั้งเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ มีชื่อเสียง มีทรัพยากรเป็นจำนวนมากหลากหลายสาขาวิชา

รุจิรา นาชัยฤทธิ์ (2552 : 114-118) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาระบบการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกกล่ำ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าการพัฒนาระบบการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกกล่ำ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากการศึกษาแผนการพัฒนาในรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน พบว่า งานบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด สภาพที่เป็นจริงการดำเนินงานไม่สามารถตอบสนองบริการแนะนำห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการได้ เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่สามารถนำขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานไปให้บริการนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีบุคลากรส่วนน้อยที่ยังไม่บรรลุ จึงมีการพัฒนาในรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ผลการศึกษาพบว่า ทำให้ครูทั้งหมดสามารถให้บริการแนะนำการใช้ ห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานบริการยืม - คืน พบว่า ครูทุกคนสามารถนำกลุ่มผู้ศึกษาค้นคว้ามีการพัฒนาการปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาและปรับปรุง ส่งผลให้การบริการและการจัดกิจกรรมห้องสมุดมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ขึ้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานไปให้บริการนักเรียนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เมื่อทำการตรวจสอบระบบไม่พบจุดที่ต้องปรับแก้ไข โดยสรุปการพัฒนาระบบการให้บริการห้องสมุด โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน เมื่อครบ 2 รอบ ทำให้ครูมีความรู้ ความสามารถ และสามารถปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติงานห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกกล่ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งเสริมให้นักกลยุทธ์ดังกล่าวไปพัฒนาระบบงานบริการในด้านอื่น ๆ ต่อไป

ศุภชัย ป่อคำเกิด (2549 : 93-96) ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาการให้บริการและการจัดกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ก่อนการดำเนินการพัฒนา การดำเนินงานขาดการวางแผนการพัฒนาห้องสมุด การให้บริการแก่ครูและนักเรียน ยังไม่ได้มาตรฐาน และการตัดกิจกรรมสนับสนุนงานห้องสมุดไม่เพียงพอ และขาดความต่อเนื่อง จึงได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการให้บริการและการจัดกิจกรรมห้องสมุดในรอบที่ 1 โดยใช้

กลยุทธ์การศึกษาคุณภาพ และการนิเทศภายใน ผลพบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการและการจัดกิจกรรมของห้องสมุดจากโรงเรียนที่ไปศึกษาคุณภาพ และมองเห็นภาพรวมของการพัฒนาการให้บริการและการจัดกิจกรรมเป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ทั้งด้านบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดในลักษณะต่างๆ หรือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดนิทรรศการเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือน พัฒนาการจัดห้องสมุดให้เป็นระเบียบ จัดบรรยากาศน่าเข้าใช้ และให้บริการต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ส่งเสริมและสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและสนใจมาใช้บริการมากขึ้น ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจมากขึ้น แต่ยังมีอุปสรรคปัญหาในการจัดทำสถิติต่างๆ จัดทำดัชนีสับค้นไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร หนังสือให้บริการเก่าและไม่หลากหลาย บุคลากรจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ และขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง จึงได้พัฒนาในวงรอบที่ 2 ด้วยกลยุทธ์การนิเทศภายใน ผลพบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถพัฒนาและแก้ไขการให้บริการของห้องสมุด ด้วยการเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญมาช่วยแนะนำ ของงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม แต่งตั้งครูที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการวัดและประเมินผลมาเป็นกรรมการประเมิน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผู้มาใช้บริการห้องสมุดมากยิ่งขึ้น โดยสรุป การพัฒนาในครั้งนี้ทำให้

จรรยาลักษณ์ นารี และมาธูร ศาสตราวิท (2548 : 13-17) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยได้ศึกษาจากแบบสำรวจขอยืมระหว่างห้องสมุดที่ผ่านการดำเนินการแล้วจำนวน 547 รายการ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก อาจารย์ ช่างราชการ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนใหญ่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ ในด้านประเภทสิ่งพิมพ์ที่ผู้ใช้บริการต้องการ พบว่า ผู้ใช้บริการต้องการบทความจากวารสารมากที่สุด โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ และปีพิมพ์ที่ต้องการมากที่สุดอยู่ในช่วงปี 1997-2001

ศุภชัย อนุวัชพงศ์, จวีรธรรม วันสาสิบ และสุตาวดี ศรีสุดตา (2548 : 23-27) ได้ศึกษาการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการของห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาจากแบบกรอกรายการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการที่ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีงบประมาณ 2543-2547 จำนวน 913 รายการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่คือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ห้องสมุดที่ได้รับการติดต่อขอยืมมากที่สุด คือ ห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล เอกสารสิ่งพิมพ์ที่ติดต่อขอยืมมากที่สุดคือ บทความจากวารสาร ภาษาของ

เอกสารสิ่งพิมพ์ที่ต้องการส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการขอถ่ายสำเนา ส่วนวิธีการขอรับ
 ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เลือกให้ส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษเป็นวิธีการที่ผู้ใช้เลือกในการส่งเอกสารสิ่งพิมพ์
 มากที่สุด และผู้ใช้บริการได้รับเอกสารสิ่งพิมพ์หลังจากยื่นคำขอใช้บริการระหว่าง 7-14 วัน มากที่สุด
 และผู้ใช้ส่วนใหญ่ได้รับเอกสารสิ่งพิมพ์ตามต้องการ

ปรเมษฐ์ ศิริเมธ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด
 ของผู้ใช้บริการห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง
 จากผู้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 150 คน
 ที่ได้สุ่มแบบบังเอิญ และใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบและแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็น
 ได้โดยเสรีในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ที่มีสถานภาพต่างกัน มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการยืม
 ระหว่างห้องสมุดต่างกัน โดยที่อาจารย์ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดเพื่อประกอบการทำงานวิชาชีพ
 หรือการสอน มากที่สุด ช่างราชการ และนักศึกษาใช้เพื่อการทำวิจัย วิทยานิพนธ์ ในด้านปัญหาการให้บริการ
 พบว่าผู้ใช้บริการประสบปัญหาในระดับปานกลางในด้านการได้รับเอกสารที่ต้องการล่าช้า ค่าใช้จ่าย
 ในการยืมระหว่างห้องสมุดแพงเกินไป ห้องสมุดมีเครื่องมือเพียงพอกที่จะใช้ตรวจสอบบทความที่
 ต้องการเพื่อไปขอยืมที่ห้องสมุดอื่นได้

รุ่งนภา สาเสน (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานบริการยืมระหว่าง
 ห้องสมุดของห้องสมุดในมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจาก
 บรรณารักษ์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบบริการยืมระหว่างห้องสมุด จำนวน 81 คน ผลการวิจัย พบว่า ในด้านสภาพ
 การดำเนินงานบริการยืมระหว่างห้องสมุดของห้องสมุดในมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่วนใหญ่จัดให้บริการยืม
 ระหว่างห้องสมุดอยู่ในฝ่ายบริการสารสนเทศมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานตำแหน่งบรรณารักษ์แต่ละ 1 คน
 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดแต่ละ 1 คน มีนโยบายและระเบียบการยืมสอดคล้องกับการปฏิบัติงานยืมระหว่าง
 ห้องสมุด สารสนเทศที่ผู้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นวารสารและวิทยานิพนธ์ โดยขอ
 ใช้บริการถ่ายสำเนา การคิดค่าบริการมีความเหมาะสม ระยะเวลาที่ในการให้บริการยืมระหว่าง
 ห้องสมุดนับตั้งแต่แจ้งความจำนงได้รับสารสนเทศ 7-14 วัน และเลือกให้จัดส่งทางไปรษณีย์ด่วน
 พิเศษ (EMS) กลุ่มผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในด้านปัญหาการ
 ดำเนินงานบริการยืมระหว่างห้องสมุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านบุคลากรและหน้าที่
 รับผิดชอบ ด้านนโยบายและระเบียบการยืม ด้านเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูล ด้านการสื่อสาร
 ด้านผู้ใช้บริการ และมีปัญหาในระดับน้อยในด้านหน่วยงานที่รับผิดชอบ

มณีวัลย์ น้อยบัวทิพย์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยศึกษาจากแบบกรอกรายการยืมระหว่างห้องสมุดของงานบริการยืมระหว่างห้องสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2540 จำนวน 1,445 แผ่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ สิ่งพิมพ์ที่ขอยืมมากที่สุดคือ วิทยานิพนธ์ โดยส่วนใหญ่ต้องการสิ่งพิมพ์ภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ และมีปีพิมพ์ในปีปัจจุบันมากที่สุด

ศศิทัมล ประพินทงศกร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการเพื่อการวิจัยและการเพิ่มพูนความรู้ โดยใช้บริการส่งผ่านห้องสมุดด้วยตนเอง และส่งด้วยตนเองไปยังแหล่งที่ให้บริการฐานข้อมูลโดยตรง ซึ่งวิธีการเฉพาะที่ใช้คือการติดต่อกับบรรณารักษ์ด้วยตนเอง และใช้การรับทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองจากแหล่งที่ให้บริการฐานข้อมูลโดยตรง โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุดใช้แหล่งที่ให้บริการฐานข้อมูล/ฐานข้อมูลจาก CAS และใช้เนื้อหาด้านเคมี ทั้งนี้ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สาระสังเขปและเอกสารฉบับเต็มที่มีอายุระหว่างปี 1993-1998 ที่เป็นภาษาอังกฤษจากบทความวารสารวิชาการ โดยมีปัจจัยในการเลือกใช้บริการ เนื่องจากได้รับเอกสารในเวลาอันรวดเร็วและความทันสมัย สำหรับอาจารย์ที่มีความต้องการบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการบริการเพื่อการสอนและการวิจัย โดยต้องการส่งกับบรรณารักษ์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านห้องสมุดด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองไปยังแหล่งที่ให้บริการฐานข้อมูลโดยตรง ในขณะที่ต้องการรับทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านห้องสมุดด้วยตนเอง โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการแหล่งที่ให้บริการฐานข้อมูล/ฐานข้อมูลจาก CAS ที่เป็นสาระสังเขปและเอกสารฉบับเต็มที่มีอายุระหว่าง 1996-ปัจจุบันที่เป็นภาษาอังกฤษจากบทความวารสารวิชาการและรายงานการวิจัย โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุดต้องการเนื้อด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไป

นายิกา เต็ดขุนทด (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินสภาพและปัญหาการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รองลงมาได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี อาจารย์ ข้าราชการ ตามลำดับ โดยผู้ใช้มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการต่างกัน อาจารย์ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดเพื่อประกอบการทำงานในวิชาชีพ/การสอนมากที่สุด ข้าราชการใช้เพื่อทำการวิจัย/วิทยานิพนธ์มากที่สุด และนักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้เพื่อการศึกษา/สัมมนามากที่สุด ในด้านปัญหาการใช้บริการพบว่า ผู้ใช้บริการได้รับเอกสารช้าไม่ทันการ ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการแพงเกินไป เนื่องจากต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด

ประเสริฐ กัลยาประสิทธิ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของบรรณารักษ์ และผู้บริหารห้องสมุดโรงเรียน และบรรณารักษ์และผู้บริหารห้องสมุดประชาชน ประจำอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อการจัดตั้งห้องสมุดแห่งความร่วมมือ เพื่อศึกษาปัญหา ความต้องการ และเปรียบเทียบปัญหาและเปรียบเทียบความต้องการของบรรณารักษ์และผู้บริหาร ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดประชาชน จำนวน 272 คน ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาการดำเนินงานด้านงบประมาณ ในระดับมาก ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริการมีปัญหาในระดับปานกลาง เหมือนกัน ทั้ง 2 ประเภทห้องสมุด ส่วนด้านบุคลากรห้องสมุดโรงเรียนเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ห้องสมุดประชาชนเป็นปัญหาในระดับน้อย ด้านความต้องการมีความต้องการเหมือนกันในด้านความคิดเห็นทั่วไป วัสดุภัณฑ์ บุคลากร และด้านงบประมาณในระดับปานกลาง ส่วนด้านอาคารสถานที่ ทั้งบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน และผู้บริหารห้องสมุดประชาชนมีความต้องการในระดับน้อย แต่ผู้บริหารห้องสมุดโรงเรียน มีความต้องการในระดับปานกลาง ส่วนด้านบริการ ผู้บริหารห้องสมุดประชาชนมีความต้องการในระดับมาก บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน และผู้บริหารห้องสมุดโรงเรียน มีความต้องการในระดับปานกลาง และทุกคนมีความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ไม่แตกต่างกัน มีความเห็นว่า ห้องสมุดแห่งความร่วมมือควรใช้ทรัพยากรด้านวัสดุห้องสมุดร่วมกันมากที่สุด และร่วมมือกันในการจัดซื้อวัสดุห้องสมุด เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน เกินความจำเป็น มีการนิยระหว่างห้องสมุดหรือหมุนเวียนวัสดุตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ควรแบ่งเวลาสำหรับให้บริการและเปิดเฉพาะวันราชการ เวลา 07.30-16.00 น. สำหรับห้องสมุดโรงเรียน และเวลา 16.00-21.00 น. สำหรับห้องสมุดประชาชน

งานวิจัยต่างประเทศ

Weaver-Meyers, Pat L. and Wibur A Stoll (1996 : 23-42) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ในด้านระยะเวลา โดยศึกษาผู้ใช้บริการที่ห้องสมุดวิจัย เกรทเทอร์มิตเวสท์ พบว่ามีความพึงพอใจระดับสูง ผู้ยืมยอมรับในด้านเวลาการได้รับเอกสารครุอยู่ภายใน 2 สัปดาห์ นับจากเขียนคำขอใช้บริการ โดยได้สรุปการวิจัยว่าความพึงพอใจของผู้ยืมมีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับความเร็วในการได้รับเอกสาร โดยผู้ใช้ที่ได้รับเอกสารภายใน 8-12 วัน มีความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกว่าผู้ได้รับเอกสารมากกว่า 12 วัน และปัจจัยที่มีความสำคัญมากกว่าราคาเอกสาร ได้แก่ ความสะดวกในการส่งคำขอใช้บริการ โดยแนวโน้มในการบริการยืมระหว่างห้องสมุดคือ การเข้าถึงและส่งคำขอใช้บริการบนเครือข่ายเว็ลตเวิลด์เว็บ

Penult and Arseneau (1995 : 90-100) ได้สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อบริการยืมระหว่างห้องสมุดของห้องสมุดมิดเดิลตัน มหาวิทยาลัยแห่งรัฐลุยส์เซียนา โดยศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด จำนวน 724 คน ระยะเวลาศึกษา 6 เดือน ใช้อกลุ่มตัวอย่าง 152 คน เป็นอาจารย์ 68 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 84 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์เคยใช้บริการมากกว่า 1 ปี ร้อยละ 59.57 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เคยใช้บริการร้อยละ 37.77 ผู้ใช้บริการทั้ง อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการได้รับเอกสาร ร้อยละ 15

Abdullahi (1990 : 1836) ศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมความร่วมมือระหว่างห้องสมุด มหาวิทยาลัยและห้องสมุดเฉพาะในประเทศเอธิโอเปีย เคนยา และแทนซาเนีย ผลการวิจัย พบว่าความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมีทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดของทั้ง 3 ประเทศ คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญไม่เพียงพอ ขาดเงินทุน ขาดอุปกรณ์ ระบบการสื่อสารไม่เพียงพอขาดการควบคุมทางบรรณานุกรม บุคลากรห้องสมุดขาดความรู้ในวิชาชีพ ส่วนรูปแบบความร่วมมือควรมีสำนักรกลางเพื่อทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะลงไป เป้าหมาย และสายบังคับบัญชา ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดจะต้องมีการพัฒนาเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเทคโนโลยี และทันต่อความต้องการของผู้ใช้ความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ หน้าที่ ความเข้าใจและอุดมการณ์อันสูงส่งของบุคลากรที่ดำเนินงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดให้บริการนี้มีขั้นตอนคือ ผู้ใช้บริการจะต้องกรอกรายละเอียดลงในแบบฟอร์มการขอยืมให้แก่บรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ระยะเวลาในการขอยืมจนได้รับเอกสารประมาณ 15-30 วัน โดยผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ทรัพยากรที่ต้องการมากที่สุดคือ บทความวารสารวิชาการ ภาษาต่างประเทศ ภาษาไทย วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และสาระสิ่งพิมพ์ สาขาที่มีการขอใช้บริการ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ การศึกษา เกษตร คณิตศาสตร์ บริหาร และจิตวิทยากรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่เปิดให้บริการในวัน เวลาราชการ คือ วันจันทร์-ศุกร์ 08.30-16.30 น. มีการคิดค่าบริการตามนโยบายและระเบียบของแต่ละสถาบัน ค่าถ่ายเอกสารแผ่นละ 1-2 บาท โดยรวมค่าจัดส่งแล้ว โดยจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ธรรมดาและไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) มีส่วนน้อยให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

และมีไม่กี่สถาบันที่มีการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด เนื่องจาก เครื่องมือติดต่อสื่อสารยังไม่มีประสิทธิภาพพอ ขาดบุคลากรรับผิดชอบเฉพาะ ปัจจุบันที่มีความสำคัญมากกว่าการขาดเอกสาร ได้แก่ ความสะดวกในการส่งคำขอใช้บริการ ผู้ใช้บริการได้รับเอกสารช้าไม่ทันการ แต่ส่วนใหญ่บรรณารักษ์ผู้ให้บริการ ยึดผลประโยชน์ของผู้ใช้ในด้านความรวดเร็วของการได้รับเอกสารเป็นหลัก โดยจะคัดเลือกจากห้องสมุดที่อยู่ใกล้ที่สุด อีกทั้งเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ มีชื่อเสียง มีทรัพยากรเป็นจำนวนมากหลากหลายสาขาวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการและสภาพใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการและสภาพใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ขั้นตอนการศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการและสภาพการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาสภาพการให้บริการและสภาพการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้ใช้บริการทั่วไป ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดแต่ละแห่งเฉลี่ยต่อวันจำแนกตามสถาบัน ดังตาราง 1

1.1 ประชากร ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการทั่วไป ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดแต่ละแห่งเฉลี่ยต่อวัน จำนวนรวมทั้งสิ้น 5,375 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการทั่วไป ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดแต่ละแห่งเฉลี่ยต่อวัน จำนวนรวม 1,203 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงผู้ที่เข้ามาใช้บริการจริงในช่วงที่เก็บข้อมูล ประกอบด้วย

1) บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่จากห้องสมุดในเครือข่าย ผู้ให้บริการใช้ทรัพยากรใช้ร่วมกัน จำนวน 15 คน

2) ผู้ใช้บริการของแต่ละห้องสมุดในเครือข่าย ที่มาใช้บริการห้องสมุดขณะผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล จำนวน 1,188 คน

ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถาบัน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ		
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	5	5
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3	3
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	2	2
- วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	2	2
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	1	1
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	1	1
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	1	1
รวม	15	15
ผู้ใช้บริการ		
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	3,500	346
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	1,000	278
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	120	92
- วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	400	196
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	120	92
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	120	92
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	120	92
รวม	5,360	1,188
รวมทั้งสิ้น	5,375	1,203

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 สภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

2.2 สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และปัญหา

การดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ จำนวน 4 ตอน

คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพและการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 3 สอบถามปัญหาการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของผู้ใช้บริการห้องสมุดในเครือข่ายทั้ง 7 แห่ง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

มีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
2. นำความรู้ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ
3. นำแบบสอบถามที่ได้ให้พี่เลี้ยงนักวิจัยตรวจสอบความเหมาะสมของคำถาม
4. ปรับปรุงตามคำแนะนำแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ใช้ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS for Window ได้ค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.10 ถึง 0.84

5. ปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองและขอความอนุเคราะห์ให้แต่ละห้องสมุดช่วยจัดเก็บ จำนวนทั้งสิ้น 1,203 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 1,203 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ทารวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์และสรุปผล โดยใช้ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายเครือข่าย ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ขั้นตอนการศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย
ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
ในเครือข่าย คือ คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม
ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2555 จำนวน 23 คน
2. ข้อมูลผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาเป็น
ข้อมูลประกอบในการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการโดยสรุป
ประเด็นได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านรูปแบบการจัดบริการ ด้านการสมัคร
สมาชิก และด้านอัตราค่าบริการ
3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
เครือข่าย โดยการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมและแลกเปลี่ยน
เรียนรู้เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาทำการ
สรุปผลเพื่อเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้
 - 1.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity)
 - 1.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)
 - 1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ร้อยละ
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
3. ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สภาพและปัญหาการให้บริการใช้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
- หัวหน้าศูนย์วิทยบริการ	1	6.66
- บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ	3	20.00
- บรรณารักษ์ชำนาญการ	2	13.33
- บรรณารักษ์	3	20.00
- ครู	1	6.66
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2	13.33
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	13.33

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ระบุ	1	6.66
รวม	15	100
2. สถาบันที่สังกัด		
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	5	33.33
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3	20.00
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	2	13.33
- วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	2	13.33
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	1	6.66
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	1	6.66
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	1	6.66
รวม	15	100
3. ระดับการศึกษา		
- อนุปริญญา	0	0
- ปริญญาตรี	7	46.66
- ปริญญาโท	8	53.33
- ปริญญาเอก	0	0
รวม	15	100
4. ประสบการณ์ในการให้บริการ		
- 1-5 ปี	7	46.66
- 6-10 ปี	4	26.66
- มากกว่า 10 ปี	4	26.66
รวม	15	100
5. ประสบการณ์ในการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน		
- 1-2 ปี	0	0
- 3-4 ปี	7	46.66
- 5 ปี ขึ้นไป	8	53.33
รวม	15	100

จากตาราง 2 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่ง บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ และบรรณารักษ์ จำนวนมากที่สุดคือ 3 คน (ร้อยละ 20.00) รองลงมาคือ บรรณารักษ์ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และเจ้าหน้าที่ธุรการ จำนวนตำแหน่งละ 2 คน (ร้อยละ 13.33) โดยเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนมากที่สุดคือ 5 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00) และสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม และวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม จำนวนสถาบันละ 2 คน (ร้อยละ 13.33) มีระดับการศึกษา จำนวนมากที่สุดคือ ปริญญาโท จำนวน 8 คน (ร้อยละ 53.33) รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 46.66) มีประสบการณ์ในการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน มากที่สุด 1-5 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 46.66) รองลงมาได้แก่ 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 26.66)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดและให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุด ในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สภาพการจัดและให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	จำนวน	ร้อยละ
1. ความเพียงพอของบุคลากร		
- เพียงพอ	15	100
- ไม่เพียงพอ	0	0
รวม	15	100
2. ความสอดคล้อง		
- สอดคล้องทุกเรื่อง	12	80.00
- สอดคล้องบางเรื่อง	3	20.00
- ไม่สอดคล้อง	0	0
รวม	15	100
3. ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้สืบค้นสารสนเทศ		
- VTLS	3	20.00
- UlibM	4	26.66
- Millennium	5	33.33
- Alice for Windows	2	13.33
- นวสาร 2000	1	6.66
รวม	15	100

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพการจัดและให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	จำนวน	ร้อยละ
4. ประโยชน์ของการให้บริการ		
- มีประโยชน์	15	100
- ไม่มีประโยชน์	0	0
รวม	15	100
5. ช่องทางการประชาสัมพันธ์		
- เว็บไซต์	10	34.48
- โบรชัวร์/แผ่นพับ	3	10.34
- ปฐมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่	6	20.68
- จดหมาย / จดหมายข่าว / วารสาร	4	13.79
- บอร์ดหรือป้ายนิเทศ	3	10.34
- จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	1	3.44
- การประชุม	1	3.44
- สื่อออนไลน์ เช่น Facebook	1	3.44
รวม	29	100

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากทุกห้องสมุด เห็นว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในห้องสมุดสมาชิก มีความเพียงพอ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 100) ความสอดคล้องของนโยบายและระเบียบการให้บริการกับการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่า สอดคล้องทุกเรื่อง จำนวน 12 คน (ร้อยละ 80.00) และรองลงมาคือ สอดคล้องบางเรื่อง จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00) ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้สืบค้นสารสนเทศของแต่ละห้องสมุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากใช้ระบบ Millennium จำนวน 5 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาคือ Ulibm จำนวน 4 คน (ร้อยละ 26.66) และระบบ VILS จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00) ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน เห็นว่า เป็นบริการที่มีประโยชน์ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 100) และช่องทางในการประชาสัมพันธ์การให้บริการ พบว่า ช่องทางที่ใช้ประชาสัมพันธ์มากที่สุดคือ เว็บไซต์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 34.48) รองลงมาคือ ช่องทางปฐมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 20.68) และช่องทางจดหมาย/จดหมายข่าว/วารสาร จำนวน 4 คน (ร้อยละ 13.79) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 สอบถามปัญหาการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดใน
เครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาในการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากร
ร่วมกัน

ข้อ	ปัญหาในการดำเนินงาน	X	S.D.	ระดับปัญหา
1	ระบบการให้บริการมีหลายขั้นตอน	3.55	1.03	มาก
2	จำนวนบุคลากรในการให้บริการเหมาะสม	2.91	0.94	ปานกลาง
3	บุคลากรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการให้บริการ	3.18	1.32	ปานกลาง
4	มีการเปลี่ยนตัวผู้ปฏิบัติงานบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่องในการ ให้บริการ	2.91	0.83	ปานกลาง
5	นโยบายในการให้บริการยืมคืน	2.91	0.94	ปานกลาง
6	ระเบียบกลางในการให้บริการเป็นแนวเดียวกัน	3.55	1.69	มาก
7	ความเคร่งครัดในการให้บริการของแต่ละห้องสมุด	2.91	1.13	ปานกลาง
8	แบบฟอร์มการขอยืมมีรายละเอียดที่ต้องกรอกมากเกินไป	2.64	0.50	ปานกลาง
9	เปิดให้บริการในเวลาราชการเท่านั้น	2.64	1.36	ปานกลาง
10	ผู้ใช้บริการมีความเข้าใจขั้นตอนการใช้บริการ	3.00	0.89	ปานกลาง
11	ผู้ใช้บริการส่งคืนทรัพยากรไม่ตรงตามกำหนดส่ง	2.36	1.02	น้อย
12	ขั้นตอนการให้บริการยืม-คืน	2.73	1.00	ปานกลาง
13	จำนวนผู้ใช้บริการ	2.09	0.94	น้อย
14	การประชาสัมพันธ์การให้บริการยืม-คืนทรัพยากรร่วมกัน	2.73	1.42	ปานกลาง
15	ความสะดวกในการขอใช้บริการ	3.18	1.07	ปานกลาง
	รวม	2.88	0.99	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่าปัญหาในการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($X = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ระบบ
การให้บริการมีหลายขั้นตอน และระเบียบกลางในการให้บริการเป็นแนวเดียวกัน ($X = 3.55$)
รองลงมาคือ บุคลากรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการให้บริการ และความสะดวกในการขอใช้บริการ
($X = 3.18$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรมีการพัฒนาการให้บริการ ให้สามารถให้บริการได้ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์
2. ควรให้มีการลดขั้นตอนในการให้บริการให้สั้นและสะดวกยิ่งขึ้น
3. ควรพัฒนาให้มีการขอให้บริการแบบออนไลน์ได้
4. ควรพัฒนาให้สามารถให้บริการกับนิสิต นักศึกษาของแต่ละคน แต่ละสถาบันสำหรับยื่น-
คืนได้
5. ประชาสัมพันธ์การให้บริการให้มากขึ้น

สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ผลการศึกษาสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม ของผู้ให้บริการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันที่สังกัด		
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	346	29.13
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	278	23.40
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	92	7.74
- วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	196	16.50
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	92	7.74
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	92	7.74
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	92	7.74
รวม	1,188	100
2. สถานภาพ		
- นิสิต-นักศึกษา	892	75.08
- อาจารย์	109	9.18

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากร	187	15.74
รวม	1,188	100
3. ระดับการศึกษา		
- ปวช.	325	27.35
- ปวส.	353	29.71
- ปริญญาตรี	426	35.86
- ปริญญาโท	63	5.30
- ปริญญาเอก	11	0.93
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	0.84
รวม	1,188	100
4. สถาบันที่ผู้ใช้บริการเคยไปใช้บริการห้องสมุด		
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	392	27.32
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	335	23.34
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	168	11.71
- วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	141	9.84
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	129	8.99
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	136	9.48
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	134	9.34
รวม	1,435	100

จากตาราง 5 สถาบันที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 346 คน (ร้อยละ 29.13) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 278 คน (ร้อยละ 23.40) และวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม จำนวน 196 คน (ร้อยละ 16.50) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สูงสุดคือ มีสิด-นักศึกษ จำนวน 892 คน (ร้อยละ 75.08) รองลงมาคือ บุคลากร จำนวน 187 คน (ร้อยละ 15.74) และอาจารย์ จำนวน 109 คน (ร้อยละ 9.18) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาของสูงสุดอยู่ในระดับ ปริญญาตรี จำนวน 426 คน (ร้อยละ 35.86) รองลงมาคือ ปวส. จำนวน 353 คน (ร้อยละ 29.71) และ ปวช. จำนวน 325 คน (ร้อยละ 27.35)

สถาบันที่ผู้ใช้บริการเคยไปใช้บริการห้องสมุด สูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 392 คน (ร้อยละ 27.32) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 335 คน (ร้อยละ 29.59) และสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 168 คน (ร้อยละ 27.21)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ดังตาราง 6-10

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของการใช้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	จำนวน	ร้อยละ
1. การทราบถึงการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน		
- ทราบ	899	75.67
- ไม่ทราบ	289	24.33
รวม	1,188	100
2. ช่องทางรับรู้บริการ		
- เว็บไซต์	262	17.17
- โบรชัวร์/แผ่นพับ	160	10.48
- ปฐมนิเทศน์/นักศึกษาใหม่	177	11.60
- จัดหมายข่าว/วารสาร	123	8.06
- บอร์ดหรือป้ายนิเทศ	136	8.91
- จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	118	7.73
- อาจารย์ผู้สอน	262	17.17
- บรรณารักษ์	142	9.31
- เพื่อนๆ	146	9.57
รวม	1,526	100
3. การเคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน		
- เคยใช้บริการ	186	15.66
- ไม่เคยใช้บริการ	1,002	84.34
รวม	1,188	100

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	จำนวน	ร้อยละ
4. สถาบันที่เคยไปใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน		
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	106	56.99
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	42	22.58
- สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	5	1.03
- วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	14	7.53
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	11	5.91
- วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	7	3.76
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	1	0.54
รวม	186	100

จากตาราง 6 ผู้ใช้บริการส่วนมากทราบว่ามีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 899 คน (ร้อยละ 75.67) และไม่ทราบว่ามีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 289 คน (ร้อยละ 24.33) ผู้ใช้บริการรับรู้ว่ามีบริการใช้ทรัพยากรร่วมกันทางช่องทาง เว็บไซต์ และช่องทาง อาจารย์ผู้สอน มากที่สุด จำนวน 262 คน เท่ากัน (ร้อยละ 17.17) รองลงมา คือ ปฐมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่ จำนวน 177 คน (ร้อยละ 11.60) และโบรชัวร์/แผ่นพับ จำนวน 160 คน (ร้อยละ 10.48) ผู้ใช้บริการไม่เคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 1,002 คน (ร้อยละ 84.34) เคยใช้บริการ จำนวน 186 คน (ร้อยละ 15.66) สถาบันที่ผู้ใช้บริการเคยไปใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 106 คน (ร้อยละ 56.99) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 42 คน (ร้อยละ 22.58) และวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม จำนวน 14 คน (ร้อยละ 7.53)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยไปขอใช้บริการแต่ละสถาบัน

การเคยไปขอใช้บริการแต่ละสถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งในการขอใช้บริการแต่ละสถาบัน		
1.1 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	106	100
- 1-5 ครั้ง	61	57.55
- 6-10 ครั้ง	35	33.02
- มากกว่า 10 ครั้ง	10	9.43
1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	42	100
- 1-5 ครั้ง	34	80.95
- 6-10 ครั้ง	6	14.28
- มากกว่า 10 ครั้ง	2	4.76
1.3 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม	5	100
- 1-5 ครั้ง	5	100
- 6-10 ครั้ง	0	0
- มากกว่า 10 ครั้ง	0	0
1.4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	14	100
- 1-5 ครั้ง	13	92.86
- 6-10 ครั้ง	1	7.14
- มากกว่า 10 ครั้ง	0	0
1.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	11	100
- 1-5 ครั้ง	11	100
- 6-10 ครั้ง	0	0
- มากกว่า 10 ครั้ง	0	0
1.6 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	7	100
- 1-5 ครั้ง	6	85.71
- 6-10 ครั้ง	1	14.28
- มากกว่า 10 ครั้ง	0	0
1.7 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม	1	100
- 1-5 ครั้ง	1	100
- 6-10 ครั้ง	0	0
- มากกว่า 10 ครั้ง	0	0

ตาราง 7 (ต่อ)

การเคยไปขอใช้บริการแต่ละสถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
2. วันที่เคยขอใช้บริการ		
- วันจันทร์-ศุกร์	106	56.99
- วันเสาร์-อาทิตย์	31	16.67
- ทุกวันที่เปิดบริการ	49	26.34
รวม	186	100
3. วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ		
- เพื่อประกอบการเรียนการสอน	107	57.53
- ความบันเทิง/พักผ่อนหย่อนใจ	57	30.06
- ยืมทรัพยากรให้ผู้อื่น	11	16.67
- ประกอบการทำวิจัย	11	16.67
รวม	186	100

จากตาราง 7 จำนวนครั้งในการขอใช้บริการ พบว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันที่มีผู้ใช้บริการเคยใช้บริการสูงสุด จำนวน 106 ครั้ง เมื่อพิจารณาทุกสถาบัน พบว่า ผู้ใช้บริการเคยไปขอใช้บริการทุกสถาบัน สูงที่สุด 1-5 ครั้ง รองลงมาคือ 6-10 ครั้ง และมากกว่า 10 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนวันที่ผู้ใช้บริการที่เคยใช้บริการไปขอใช้บริการ มากที่สุดคือ วันจันทร์-ศุกร์ จำนวน 106 ครั้ง (ร้อยละ 56.99) รองลงมา คือ ทุกวันที่เปิดบริการ จำนวน 49 ครั้ง (ร้อยละ 26.34) และ วันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 31 ครั้ง (ร้อยละ 16.67) และ วัตถุประสงค์ในการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของผู้ที่เคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ เพื่อประกอบการเรียนการสอน จำนวน 107 คน (ร้อยละ 57.53) รองลงมาคือ ความบันเทิง/พักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 57 คน (ร้อยละ 30.06) และยืมทรัพยากรให้ผู้อื่น เท่ากับ ประกอบการทำวิจัย จำนวน 11 คน (ร้อยละ 16.67)

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของการสาเหตุที่ไม่ใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

สาเหตุที่ไม่ใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่สะดวกในการไปยืมและส่งคืนทรัพยากร	591	33.22
2. ไม่มีทรัพยากรที่ต้องการ	90	5.06
3. ไม่ทราบวิธีการสืบค้นหาทรัพยากรที่ต้องการ	204	11.47
4. ไม่ทราบว่าสถาบันใดมีทรัพยากรที่ต้องการ	123	6.91
5. ไม่สะดวกมาวัน-เวลาที่เปิดบริการ	294	16.53
6. แต่ละห้องสมุดมีขั้นตอนการเข้าใช้บริการยุ่งยาก	102	5.73
7. ไม่ทราบว่ามีการให้บริการลักษณะนี้	177	9.95
8. สถาบันที่สังกัดมีทรัพยากรที่ต้องการแล้ว	123	6.91
9. ระเบียบการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันไม่เหมือนกัน	75	4.22
รวม	1,779	100

จากตาราง 8 สาเหตุที่ผู้ให้บริการไม่ใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ ไม่สะดวกในการไปยืมและส่งคืนทรัพยากร จำนวน 591 คน (ร้อยละ 33.22) รองลงมา คือ ไม่สะดวกมาวัน-เวลาที่เปิดบริการ จำนวน 294 คน (ร้อยละ 16.53) และไม่ทราบวิธีการสืบค้นหาทรัพยากรที่ต้องการ จำนวน 204 คน (ร้อยละ 11.47)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของความต้องการให้มีการจัดให้บริการ

ความต้องการให้มีการจัดให้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทของทรัพยากร		
- หนังสือทั่วไป	530	25.07
- งานวิจัย	270	12.77
- สื่อโสตทัศน์	194	9.18
- ฐานข้อมูลออนไลน์	256	12.11
- อินเทอร์เน็ต	504	23.84
- เอกสารอิเล็กทรอนิกส์	166	7.85
- วารสาร	194	9.18
รวม	2,114	100
2. รูปแบบการให้บริการ		
- ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศฉบับจริง	756	45.24
- นำส่งเอกสารฉบับสำเนาระหว่างสถาบัน	261	15.62
- นำส่งไฟล์เอกสารระหว่างสถาบัน	309	18.50
- นำส่งไฟล์เอกสารทาง E-mail ของผู้ใช้บริการ	345	20.65
รวม	2,114	100
3. การสมัครสมาชิกของนักศึกษา		
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าธรรมเนียมรายปี มีค่าประกันของเสียหาย	374	31.48
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าธรรมเนียมรายปี ไม่มีค่าประกันของเสียหาย	115	9.68
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่มีค่าธรรมเนียมรายปี แต่มีค่าประกันของเสียหาย	322	27.10
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่มีค่าธรรมเนียมรายปี ไม่มีค่าประกันของเสียหาย	142	11.95
- ควรให้เป็นสมาชิกในนามสถาบันเหมือนเดิม	235	19.78
รวม	1,188	100

ตาราง 9 (ต่อ)

ความต้องการให้มีการจัดให้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
4. ค่าบริการ		
4.1 ค่าสมัครสมาชิกรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย	169	100
- 1-100 บาท	143	84.62
- 101-500 บาท	25	14.79
- มากกว่า 500 บาท	1	0.59
4.2 ค่าประกันของเสียหายรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย	131	100
- 1-100 บาท	102	77.86
- 101-500 บาท	25	19.08
- มากกว่า 500 บาท	4	3.05
4.3 ค่านำส่งทางไปรษณีย์คิดตามจริง	50	100
4.4 ค่าถ่ายเอกสาร (หน้า)	100	100
- 0-0.50 บาท	54	54.00
- 0.51-1.00 บาท	46	46.00
- มากกว่า 1 บาท	0	0.00
4.5 ค่าพิมพ์ผลการสืบค้น (แผ่น)	69	100
- 0-5 บาท	66	95.65
- 6-10 บาท	1	1.45
- มากกว่า 10 บาท	2	2.90
4.6 ค่ากรัดภาพ (Scan) (หน้า)	60	100
- 0-5 บาท	49	81.67
- 6-10 บาท	8	13.33
- มากกว่า 10 บาท	3	5.00
4.7 ค่าดำเนินการ	46	100
- 0-5 บาท	28	60.87
- 6-10 บาท	14	30.43
- มากกว่า 10 บาท	4	8.70
4.8 ค่าปรับทรัพยากรสูญหาย	73	100
- 1-2 เท่า	46	63.01
- 3-4 เท่า	1	4

ตาราง 9 (ต่อ)

ความต้องการให้มีการจัดให้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
- มากกว่า 4 เท่า	24	32.88
4.9 ค่าปรับทรัพยากรเกินกำหนดส่ง (บาท : รายการ : วัน)	106	100
- 0-5 บาท	80	75.47
- 6-10 บาท	18	16.98
- มากกว่า 10 บาท	8	7.55
5. วันและเวลาเปิดบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน		
- ให้บริการตามวัน-เวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด	561	40.39
- ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ ตามเวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด	471	33.91
- ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลาราชการเหมือนเดิม	357	25.70
รวม	1,389	100
6. ช่องทางการขอใช้บริการ		
- ใช้บริการด้วยตนเอง	526	36.03
- E-mail	390	26.71
- โทรศัพท์	202	13.84
- ออนไลน์	342	23.42
รวม	1,460	100

จากตาราง 9 ประเภทของทรัพยากรที่ผู้ใช้บริการต้องการให้มีบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ หนังสือทั่วไป จำนวน 530 คน (ร้อยละ 25.07) รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 504 คน (ร้อยละ 23.84) งานวิจัย จำนวน 270 คน (ร้อยละ 12.77) และฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 256 คน (ร้อยละ 12.11) รูปแบบการให้บริการที่ผู้ใช้บริการต้องการให้มีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศฉบับจริง จำนวน 756 คน (ร้อยละ 45.24) รองลงมา คือ นำส่งไฟล์เอกสารทาง E-mail ของผู้ใช้บริการ จำนวน 345 คน (ร้อยละ 20.65) และนำส่งไฟล์เอกสารระหว่างสถาบัน จำนวน 309 คน (ร้อยละ 18.50)

การสมัครสมาชิกของนักศึกษา ข้อที่ผู้ใช้บริการต้องการให้มีการสมัครสมาชิก สูงที่สุด คือ การให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าสมัครสมาชิกรายปี มีค่าประกันของเสียหาย จำนวน 374 คน (ร้อยละ 31.48) รองลงมา คือ ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่มีการสมัครสมาชิกรายปี แต่มีค่าประกัน

ของเสียหาย จำนวน 322 คน (ร้อยละ 27.10) และ ควรให้เงินสมาชิกในนามสถาบันเหมือนเดิม จำนวน 235 คน (ร้อยละ 19.78)

ค่าบริการที่ควรจะเป็น ผู้ใช้บริการมีความคิดเห็น สูงที่สุด คือ ค่าสมัครสมาชิกรายปีประเภท นักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท จำนวน 143 คน (ร้อยละ 84.62) ค่าประกันของเสียหายรายปี ประเภทนักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท จำนวน 102 คน (ร้อยละ 77.86) ค่านำส่งทางไปรษณีย์ คิดตามจริง จำนวน 50 คน (ร้อยละ 100) ค่าถ่ายเอกสาร 0-0.50 บาท จำนวน 54 คน (ร้อยละ 54.00) ค่าพิมพ์ผลการสืบค้น 0-5 บาท จำนวน 66 คน (ร้อยละ 95.65) ค่าการ์ดภาพ 0-5 บาท จำนวน 49 คน (ร้อยละ 81.67) ค่าดำเนินการ 0-5 จำนวน 28 คน (ร้อยละ 60.87) ค่าปรับทรัพยากรสูญหาย 1-2 เท่า จำนวน 46 คน (ร้อยละ 63.01) ค่าปรับทรัพยากรเกินกำหนดส่ง 0-5 บาท ต่อรายการต่อวัน จำนวน 80 คน (ร้อยละ 75.47) หากให้สามารถสมัครสมาชิกด้วยตนเองประเภทนักศึกษาในเครือข่าย ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ คิดว่าจะสมัคร จำนวน 532 คน (ร้อยละ 44.22) รองลงมา คือ สมัครแน่นอน จำนวน 377 คน (ร้อยละ 31.34) และไม่แน่ใจ จำนวน 242 คน (ร้อยละ 20.12)

วันและเวลาที่ผู้ให้บริการต้องการให้จัดบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ ให้บริการตาม วัน-เวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด จำนวน 561 คน (ร้อยละ 40.39) รองลงมาคือ ให้บริการวัน จันทร์-ศุกร์ ตามเวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด จำนวน 471 คน (ร้อยละ 33.91) และ ให้บริการ วันจันทร์-ศุกร์ เวลาราชการเหมือนเดิม จำนวน 357 คน (ร้อยละ 25.70)

ช่องทางที่ผู้ให้บริการต้องการให้มีการขอใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ ใช้ บริการด้วยตนเอง จำนวน 526 คน (ร้อยละ 36.06) รองลงมาคือ E-mail จำนวน 390 คน (ร้อยละ 26.71) และออนไลน์ จำนวน 342 คน (ร้อยละ 23.42)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นหากมีการพัฒนาการให้บริการตามที่ต้องการ

ความคิดเห็นหากมีการพัฒนา	จำนวน	ร้อยละ
1. การสมัครสมาชิก		
- สมัครแน่นอน	372	31.31
- คิดว่าจะสมัคร	527	44.36
- ไม่สมัคร	51	4.29
- ไม่แน่ใจ	238	20.03
รวม	1,188	100
2. ความคิดเห็นในการใช้และไม่ใช้บริการ		
- ใช้แน่นอน	376	31.64
- คิดว่าจะใช้	349	29.38
- ไม่ใช้	214	18.01
- ไม่แน่ใจ	249	20.95
รวม	1,188	100

จากตาราง 10 หากมีการพัฒนาการให้บริการตามที่ผู้ใช้บริการต้องการแล้ว การสมัครสมาชิกผู้ใช้บริการมีความคิดเห็น สูงที่สุดคือ คิดว่าจะสมัคร จำนวน 527 คน (ร้อยละ 44.36) รองลงมาคือ สมัครแน่นอน จำนวน 372 คน (ร้อยละ 31.31) และไม่แน่ใจ จำนวน 238 คน (ร้อยละ 20.03) และผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นในการใช้และไม่ใช้บริการหากมีการพัฒนาตามที่ต้องการแล้ว เห็นว่า ใช้แน่นอน สูงที่สุด จำนวน 376 คน (ร้อยละ 31.64) รองลงมาคือ คิดว่าจะใช้ จำนวน 349 คน (ร้อยละ 29.38) และ ไม่แน่ใจ จำนวน 249 คน (ร้อยละ 20.95)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.1 ความต้องการให้พัฒนาเครือข่าย สรุปได้ดังนี้

- 1) อยากให้เครือข่ายพัฒนาไปเรื่อยๆ
- 2) อยากให้พัฒนาให้มีความสะดวกและรวดเร็วทันใจ

3.2 ปัญหาในการใช้บริการ สรุปได้ดังนี้

- 1) แต่ละห้องสมุดอยู่ไกลกัน
- 2) ไม่มีเวลาไปใช้บริการ
- 3) ขาดการประชาสัมพันธ์

- 4) ใช้บริการไม่เป็น
 - 5) ไม่เข้าใจวิธีการยืม
 - 6) ลำบากเนื่องจากต้องปฏิบัติตามวิธีการใช้บริการ
- 3.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ สรุปได้ดังนี้

- 1) อยากให้มีการยืมได้อย่างสะดวกสบาย
- 2) มีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้
- 3) อยากให้มีบัตรเดบิตยืมได้ทุกเครือข่าย

ศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

การศึกษานวทางการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะกรรมการดำเนินงานข่ายงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2555 และผู้วิจัยนำปัญหาและข้อที่ควรพัฒนาจากสาเหตุที่ผู้ใช้บริการไม่ใช้บริการ และจากปัญหาการจัดให้บริการ ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 มาเพื่อเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ที่สะดวก รวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน เป็นดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์
2. ด้านรูปแบบการจัดบริการ
3. ด้านการสมัครสมาชิก
4. ด้านอัตราค่าบริการ

ผลการศึกษานวทางการพัฒนารูปแบบการจัดบริการ พบว่า

1. ด้านการประชาสัมพันธ์

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ และทำการประชาสัมพันธ์เครือข่ายให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น เช่น SMS Facebook บอร์ด โปสเตอร์ Library Radio แผ่นพับ เป็นต้น
 2. บรรณารักษ์บริการตอบคำถามของห้องสมุดทุกแห่งแนะนำผู้ใช้บริการเพิ่มเติม
 3. จัดงาน "สัปดาห์ MA LINE1" โดย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- จัดทำไว้นิสแนะนำการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแนะนำเครือข่าย มอบให้แต่ละห้องสมุดนำไป

จัดงานเพื่อประชาสัมพันธ์ให้บัณฑิตได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง

4. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำแผ่นพับแนะนำการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแนะนำเครือข่าย มอบให้แก่ห้องสมุดไปจัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายประชาสัมพันธ์เครือข่าย

5. ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อขอความร่วมมือในการแนะนำนักเรียน นิสิต นักศึกษาให้ได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง

2. ด้านรูปแบบการจัดบริการ

แนวทางการพัฒนา

1. มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ทำการปรับปรุงแบบฟอร์มในการขอใช้บริการให้ถูกต้อง สั้น กระชับ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้กรอกแบบฟอร์มน้อยที่สุด และประหยัดเวลา

2. มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ แจกจ่ายมือชื่อบุคลากรที่ทำหน้าที่ลงนามในแบบฟอร์มขอใช้บริการให้แก่สถาบันทราบและเป็นแนวทางในการให้บริการต่อไป

3. การจัดให้บริการ อินเทอร์เน็ต ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายสามารถติดต่อขอใช้บริการได้แต่ละห้องสมุด และมอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการกำหนดรหัส (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในนามสถาบัน เพื่อให้สมาชิกใช้บริการ

4. การจัดให้บริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายสามารถติดต่อขอใช้ได้ที่บรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า โดยบรรณารักษ์จะทำการสืบค้นให้และมีค่าใช้จ่ายตามระเบียบของแต่ละสถาบัน

5. รูปแบบการให้บริการที่ต้องการให้จัดให้บริการ มอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับคณะทำงานบริการสารสนเทศ พัฒนาระบบยืมระหว่างห้องสมุดในเครือข่าย ตลอดจนกำหนดรูปแบบในการให้บริการ เช่น การให้บริการแบบไฟล์ผ่าน E-mail รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้บริการ ภายใต้ความร่วมมือของแต่ละห้องสมุด

3. ด้านการสมัครสมาชิก

แนวทางการพัฒนา

1. การสมัครสมาชิกควรให้สมัครในนามของสถาบันเช่นเดิม

2. มอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับคณะทำงานบริการสารสนเทศ พัฒนาการเชื่อมโยงการตรวจสอบสมาชิกของแต่ละห้องสมุด เพื่อทำการยืมระหว่างห้องสมุดในเครือข่ายผ่านระบบบริการยืมระหว่างห้องสมุด

4. ด้านอัตราค่าบริการ

แนวทางการพัฒนา

มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ศึกษาและปรับปรุงข้อตกลงในการให้บริการใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้ผลการศึกษาคั้งนี้ประกอบการปรับปรุง

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. แนวทางการพัฒนารูปแบบการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย
6. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการและสภาพใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาสภาพการให้บริการและสภาพการให้บริการทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้ให้บริการทั่วไป ที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดแต่ละแห่งเฉลี่ยต่อวันจำนวนตามสถาบัน

1.1 ประชากร ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และผู้ให้บริการทั่วไปที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดแต่ละแห่งเฉลี่ยต่อวัน จำนวนรวมทั้งสิ้น

5,375 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการทั่วไปที่เข้ามาใช้บริการห้องสมุดแต่ละแห่งเฉลี่ยต่อวัน จำนวนรวม 1,203 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงผู้ที่เข้ามาใช้บริการจริงในช่วงที่เก็บข้อมูล ประกอบด้วย

1.2.1 บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่จากห้องสมุดโอบเคอซาย ผู้ให้บริการใช้บริการทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 15 คน

1.2.2 ผู้ใช้บริการของแต่ละสถาบัน ที่มีใช้บริการห้องสมุดขณะที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล จำนวน 1,188 คน

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกับในเครือข่าย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย คือ คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม ในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2555 จำนวน 23 คน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาสภาพการจัดและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ สรุปได้ ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งบรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ และบรรณารักษ์ จำนวนมากที่สุดคือ 3 คน (ร้อยละ 20.00) รองลงมาคือ บรรณารักษ์ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และเจ้าหน้าที่ธุรการ จำนวนตำแหน่งละ 2 คน (ร้อยละ 13.33) โดยเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจากมหาวิทาลัยมหาสารคาม จำนวนมากที่สุดคือ 5 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาคือ มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00) และสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม และวิทาลัยเทคโนโลยีมหาสารคาม จำนวนสถาบันละ 2 คน (ร้อยละ 13.33) มีระดับการศึกษา จำนวนมากที่สุดคือปริญญาโท จำนวน 8 คน (ร้อยละ 53.33) รองลงมาคือปริญญาตรี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 46.66) มีประสบการณ์ในการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน มากที่สุด 1-5 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 46.66) รองลงมาได้แก่ 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 26.66)

1.2 สภาพการ จัดและให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากทุกห้องสมุด เห็นว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในห้องสมุดสมาชิก มีความเพียงพอ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 100) ความสอดคล้องของนโยบายและระเบียบการให้บริการกับการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่า สอดคล้องทุกเรื่อง จำนวน 12 คน (ร้อยละ 80.00) และรองลงมาคือ สอดคล้องบางเรื่อง จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00) ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้สืบค้นสารสนเทศของแต่ละห้องสมุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากใช้ระบบ Millennium จำนวน 5 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาคือ UlibM จำนวน 4 คน (ร้อยละ 26.66) และระบบ VTLS จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00) ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน เห็นว่า เป็นบริการที่มีประโยชน์ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 100) และช่องทางในการประชาสัมพันธ์การให้บริการ พบว่า ช่องทางที่ใช้ประชาสัมพันธ์มากที่สุดคือ เว็บไซต์ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 34.48) รองลงมาคือ ช่องทางปฐมนิเทศ/นักศึกษาใหม่ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 20.68) และช่องทางจดหมาย/จดหมายข่าว/วารสาร จำนวน 4 คน (ร้อยละ 13.79) ตามลำดับ

1.3 ปัญหาการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 2.88$) มีข้อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ระบบการให้บริการมีหลายขั้นตอน และระเบียบกลางในการให้บริการเป็นแนวเดียวกัน ($X = 3.55$) รองลงมาคือ บุคลากรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการให้บริการ และความสะดวกในการขอใช้บริการ ($X = 3.18$) ตามลำดับ

1.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า

1.4.1 ควรมีการพัฒนาการให้บริการ ให้สามารถให้บริการได้ในวันหยุดเสาร์-

อาทิตย์

1.4.2 ควรให้มีการลดขั้นตอนในการให้บริการให้สั้นและสะดวกยิ่งขึ้น

1.4.3 ควรพัฒนาให้มีการขอใช้บริการแบบออนไลน์ได้

1.4.4 ควรพัฒนาให้สามารถใช้บัตรนิสิต นักศึกษาของแต่ละคน แต่ละสถาบัน

สำหรับยืม-คืนได้

1.4.5 ประชาสัมพันธ์การให้บริการให้มากขึ้น

2. ศึกษาสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ของผู้ให้บริการทั้ง 7 สถาบัน สรุปได้ ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถาบันที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 346 คน (ร้อยละ 29.13) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 278 คน (ร้อยละ 23.40) และวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม จำนวน 196 คน (ร้อยละ 16.50) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สูงสุดคือ นิสิต-นักศึกษา จำนวน 892 คน (ร้อยละ 75.08) รองลงมาคือ บุคคลากร จำนวน 187 คน (ร้อยละ 15.74) และอาจารย์ จำนวน 109 คน (ร้อยละ 9.18) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาของสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 426 คน (ร้อยละ 35.86) รองลงมาคือ ปวส. จำนวน 353 คน (ร้อยละ 29.71) และ ปวช. จำนวน 325 คน (ร้อยละ 27.35) สถาบันที่ผู้ใช้บริการเคยไปใช้บริการห้องสมุด สูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 392 คน (ร้อยละ 27.32) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 335 คน (ร้อยละ 29.59) และสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 168 คน (ร้อยละ 27.21)

2.2 สภาพการใช้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนมากทราบว่ามีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 899 คน (ร้อยละ 75.67) และไม่ทราบว่ามีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 289 คน (ร้อยละ 24.33) ผู้ใช้บริการรับรู้ว่ามีบริการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันทางช่องทาง เว็บไซต์ และช่องทาง อาจารย์ผู้สอน มากที่สุด จำนวน 262 คน เท่ากัน (ร้อยละ 17.17) รองลงมา คือ ปฐมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่ จำนวน 177 คน (ร้อยละ 11.60) และโบรชัวร์/แผ่นพับ จำนวน 160 คน (ร้อยละ 10.48) ผู้ใช้บริการไม่เคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน 1,002 คน (ร้อยละ 84.34) เคยใช้บริการ จำนวน 186 คน (ร้อยละ 15.66) สถาบันที่ผู้ใช้บริการเคยไปใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 106 คน (ร้อยละ 56.99) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 42 คน (ร้อยละ 22.58) และวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม จำนวน 14 คน (ร้อยละ 7.53)

2.3 จำนวนครั้งในการขอใช้บริการ พบว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันที่มีผู้ใช้บริการเคยใช้บริการสูงสุด จำนวน 106 ครั้ง เมื่อพิจารณาทุกสถาบัน พบว่า ผู้ใช้บริการเคยไปขอใช้บริการทุกสถาบัน สูงที่สุด 1-5 ครั้ง รองลงมาคือ 6-10 ครั้ง และมากกว่า 10 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนวันที่ผู้ใช้บริการที่เคยใช้บริการไปขอใช้บริการ มากที่สุดคือ วันจันทร์-ศุกร์ จำนวน 106 ครั้ง (ร้อยละ 56.99) รองลงมา คือ ทุกวันที่เปิดบริการ จำนวน 49 ครั้ง (ร้อยละ 26.34) และ วันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 31 ครั้ง (ร้อยละ 16.67) และ วัตถุประสงค์ในการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของผู้ที่เคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ เพื่อประกอบการเรียนการสอน จำนวน 107 คน (ร้อยละ 57.53) รองลงมาคือ ความบันเทิง/พักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 57 คน (ร้อยละ 30.06) และยืมทรัพยากรให้ผู้อื่น เท่ากับ ประกอบการทำวิจัย จำนวน 11 คน (ร้อยละ 16.67)

2.4 สาเหตุที่ผู้ใช้บริการไม่ใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ ไม่สะดวกในการไปยืมและส่งคืนทรัพยากร จำนวน 591 คน (ร้อยละ 33.22) รองลงมา คือ ไม่สะดวกในวัน-เวลาที่เปิด

บริการ จำนวน 294 คน (ร้อยละ 16.53) และไม่ทราบวิธีการสืบค้นหาทรัพยากรที่ต้องการ จำนวน 204 คน (ร้อยละ 11.47)

2.5 ประเภทของทรัพยากรที่ผู้ให้บริการต้องการให้มีบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ หนังสือทั่วไป จำนวน 530 คน (ร้อยละ 25.07) รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 504 คน (ร้อยละ 23.84) งานวิจัย จำนวน 270 คน (ร้อยละ 12.77) และฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 256 คน (ร้อยละ 12.11) รูปแบบการให้บริการที่ผู้ให้บริการต้องการให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศฉบับจริง จำนวน 756 คน (ร้อยละ 45.24) รองลงมา คือ นำส่งไฟล์เอกสารทาง E-mail ของผู้ให้บริการ จำนวน 345 คน (ร้อยละ 20.65) และนำส่งไฟล์เอกสารระหว่างสถาบัน จำนวน 309 คน (ร้อยละ 18.50)

2.6 การสมัครสมาชิกของนักศึกษา ข้อที่ผู้ให้บริการต้องการให้มีการสมัครสมาชิก สูงที่สุด คือ ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าธรรมเนียมรายปี มีค่าประกันของเสียหาย จำนวน 374 คน (ร้อยละ 31.48) รองลงมา คือ ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่มีค่าธรรมเนียมรายปี แต่มีค่าประกันของเสียหาย จำนวน 322 คน (ร้อยละ 27.10) และ ควรให้เป็นสมาชิกในนามสถาบัน เหมือนเดิม จำนวน 235 คน (ร้อยละ 19.78)

2.7 ค่าบริการที่ควรจะเป็น ผู้ใช้บริการมีความคิดเห็น สูงที่สุด คือ ค่าสมัครสมาชิกรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท จำนวน 143 คน (ร้อยละ 84.62) ค่าประกันของเสียหายรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท จำนวน 102 คน (ร้อยละ 77.86) ค่านำส่งทางไปรษณีย์คิดตามจริง จำนวน 50 คน (ร้อยละ 100) ค่าถ่ายเอกสาร 0-0.50 บาท จำนวน 54 คน (ร้อยละ 54.00) ค่าพิมพ์ผลการสืบค้น 0-5 บาท จำนวน 66 คน (ร้อยละ 95.65) ค่าการค้นภาพ 0-5 บาท จำนวน 49 คน (ร้อยละ 81.67) ค่าดำเนินการ 0-5 บาท จำนวน 28 คน (ร้อยละ 60.87) ค่าปรับทรัพยากรสูญหาย 1-2 เท่า จำนวน 46 คน (ร้อยละ 63.01) ค่าปรับทรัพยากรเกินกำหนดส่ง 0-5 บาท ต่อรายการต่อวัน จำนวน 80 คน (ร้อยละ 75.47) หากให้สามารถสมัครสมาชิกด้วยตนเองประเภทนักศึกษาในเครือข่าย ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ คิดว่าจะสมัคร จำนวน 532 คน (ร้อยละ 44.22) รองลงมา คือ สมัครแน่นอน จำนวน 377 คน (ร้อยละ 31.34) และไม่แน่ใจ จำนวน 242 คน (ร้อยละ 20.12)

2.8 วันและเวลาที่ผู้ให้บริการต้องการให้จัดบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ ให้บริการตามวัน-เวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด จำนวน 561 คน (ร้อยละ 40.39) รองลงมาคือ ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ ตามเวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด จำนวน 471 คน (ร้อยละ 33.91) และ ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลาราชการเหมือนเดิม จำนวน 357 คน (ร้อยละ 25.70)

2.9 ช่องทางที่ผู้ให้บริการต้องการให้มีการขอใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ ใช้บริการด้วยตนเอง จำนวน 526 คน (ร้อยละ 36.06) รองลงมาคือ E-mail จำนวน 390 คน (ร้อยละ 26.71) และออนไลน์ จำนวน 342 คน (ร้อยละ 23.42)

2.10 หากมีการพัฒนาการให้บริการตามที่ผู้ให้บริการต้องการแล้ว การสมัครสมาชิกผู้ให้บริการมีความคิดเห็น สูงที่สุดคือ คิดว่าจะสมัคร จำนวน 527 คน (ร้อยละ 44.36) รองลงมาคือ สมัครแน่นอน จำนวน 372 คน (ร้อยละ 31.31) และ ไม่แน่ใจ จำนวน 238 คน (ร้อยละ 20.03) และผู้ให้บริการมีความคิดเห็นในการใช้และไม่ให้บริการหากมีการพัฒนาตามที่ต้องการแล้ว เห็นว่า ใช้แน่นอน สูงที่สุด จำนวน 376 คน (ร้อยละ 31.64) รองลงมาคือ คิดว่าจะใช้ จำนวน 349 คน (ร้อยละ 29.38) และ ไม่แน่ใจ จำนวน 249 คน (ร้อยละ 20.95)

2.11 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้

2.11.1 ความต้องการให้พัฒนาเครือข่าย

- 1) อยากให้เครือข่ายพัฒนาไปเรื่อยๆ
- 2) อยากให้พัฒนาให้มีความสะดวกและรวดเร็วทันใจ

2.11.2 ปัญหาในการใช้บริการ

- 1) แต่ละห้องสมุดอยู่ไกลกัน
- 2) ไม่มีเวลาไปใช้บริการ
- 3) ขาดการประชาสัมพันธ์
- 4) ใช้บริการไม่เป็น
- 5) ไม่เข้าใจวิธีการยืม
- 6) สำซ้ำเนื่องจากต้องปฏิบัติตามวิธีการใช้บริการ

2.11.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) อยากให้มีการยืมได้อย่างสะดวกสบาย
- 2) มีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้
- 3) อยากให้มีบัตรเดี่ยวยืมได้ทุกเครือข่าย

3. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะกรรมการดำเนินงานหน่วยงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 23 คน ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2555 และผู้วิจัยนำปัญหาและข้อที่ควรพัฒนาจากสาเหตุที่ผู้ให้บริการไม่ใช้บริการ และจากปัญหาการจัดให้บริการ ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 มาเพื่อเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ที่สะดวก รวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน เป็นดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์
2. ด้านรูปแบบการจัดบริการ

3. ด้านการสมัครสมาชิก

4. ด้านอัตราค่าบริการ

ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการ พบว่า

ด้านการประชาสัมพันธ์

1. เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ และทำการประชาสัมพันธ์เครือข่ายให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น เช่น SMS Facebook บอร์ด ไปรษณีย์ Library Radio แผ่นพับ เป็นต้น
2. บรรณารักษ์บริการตอบคำถามของห้องสมุดทุกแห่งแนะนำผู้ใช้บริการเพิ่มเติม
3. จัดงาน "สัปดาห์ MALINET" โดย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำไวนิลแนะนำการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแนะนำเครือข่าย มอบให้แต่ละห้องสมุดนำไปจัดงานเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง
4. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำแผ่นพับแนะนำการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแนะนำเครือข่าย มอบให้แต่ละห้องสมุดไปจัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายประชาสัมพันธ์เครือข่าย
5. ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อขอความร่วมมือในการแนะนำนักเรียน นิสิต นักศึกษาให้ได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง

ด้านรูปแบบการจัดบริการ

1. มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ทำการปรับปรุงแบบฟอร์มในการขอใช้บริการให้ถูกต้อง สั้น กระชับ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้กรอกแบบฟอร์มน้อยที่สุด และประหยัดเวลา
2. มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ แจกจ่ายมือชื่อบุคลากรที่ทำหน้าที่ลงนามในแบบฟอร์มขอใช้บริการให้แต่ละสถาบันทราบและเป็นแนวทางในการให้บริการต่อไป
3. การจัดทำบริการ อินเทอร์เน็ต ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายสามารถติดต่อขอใช้บริการได้แต่ละห้องสมุด และมอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการกำหนดรหัส (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในนามสถาบัน เพื่อให้สมาชิกใช้บริการ
4. การจัดทำบริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายสามารถติดต่อขอใช้ได้ที่บรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า โดยบรรณารักษ์จะทำการสืบค้นให้และมีค่าใช้จ่ายตามระเบียบของแต่ละสถาบัน
5. รูปแบบการให้บริการที่ต้องการให้จัดทำให้บริการ มอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับคณะทำงานบริการสารสนเทศ พัฒนาระบบยืมระหว่าง

ห้องสมุดในเครือข่าย ตลอดจนกำหนดรูปแบบในการให้บริการ เช่น การให้บริการแบบไฟล์ผ่าน E-mail รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้บริการ ภายใต้ความร่วมมือของแต่ละห้องสมุด

ด้านการสมัครสมาชิก

1. การสมัครสมาชิกควรให้สมัครในนามของสถาบันเช่นเดิม
2. มอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับ

คณะทำงานบริการสารสนเทศ พัฒนาการเชื่อมโยงการตรวจสอบสมาชิกของแต่ละห้องสมุด เพื่อทำการยืมระหว่างห้องสมุดในเครือข่าย

ด้านอัตราค่าบริการ

คณะกรรมการฯ มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ศึกษาและปรับปรุงข้อตกลงในการให้บริการใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้ผลการศึกษาคั้งนี้ประกอบการปรับปรุง

อภิปรายผล

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาสภาพการจัดและให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม มากที่สุด 5 คน รองลงมาได้แก่ 3 คน และ 2 คน ตามลำดับ และผู้ปฏิบัติงานเห็นว่า จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความเพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 7 แห่ง มีการดำเนินงานให้ได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544 ตอนที่ 3 บุคลากรห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ที่ว่า บุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีคุณสมบัติ จำนวน และประเภทตามความจำเป็น และอย่างเพียงพอเพื่อพัฒนาห้องสมุด ดูแลรักษา และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา โดยมีสูตรสำหรับคำนวณจำนวนผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คือ จำนวนผู้ปฏิบัติงานระดับวิชาชีพ คำนวณโดย ถ้าจำนวนนักศึกษาทั้งหมดไม่เกิน 10,000 คน ให้ใช้สัดส่วนนักศึกษา 500 คน ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน ส่วนจำนวนนักศึกษาที่เกินจาก 10,000 คนแรกขึ้นไป ให้ใช้สัดส่วนนักศึกษา ทุก ๆ 2,000 คน ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน และหากจำนวนหนังสือ 150,000 เล่ม ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน และจำนวนหนังสือที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทุก ๆ 20,000 เล่ม ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน ส่วนจำนวนผู้ปฏิบัติงานระดับ

วิชาชีพอื่นๆ พนักงานและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ให้มีจำนวน ตามความเหมาะสม (ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544. 2544 : 3-5)

การดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่าย มีความสอดคล้องของนโยบาย และระเบียบการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันกับการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ รุ่งนภา สา เสน (2545 : 81-82) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานบริการยืมระหว่างห้องสมุดของห้องสมุด ในมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย พบว่า ดำเนินงานบริการยืมระหว่างห้องสมุดของห้องสมุดใน มหาวิทยาลัยของรัฐ มีนโยบายและระเบียบการยืมสอดคล้องกับการปฏิบัติงานยืมระหว่างห้องสมุด เป็นบริการที่มีประโยชน์ เพราะเห็นว่าเป็นการจัดบริการที่ช่วยให้ประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อ ทรัพยากรสารสนเทศได้เป็นอย่างดี และส่วนใหญ่ใช้ระบบสืบค้นสารสนเทศ Millennium เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มีการใช้ระบบสืบค้นจากระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Millennium มายาวนานกว่า 18 ปี และมีบรรณารักษ์ให้บริการมากที่สุด นอกจากนั้นมีการใช้ UlibM ซึ่งเป็นระบบที่ให้ใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและติดตั้งระบบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บางห้องสมุด อาจจะมีงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่จำกัด ทำให้มีทรัพยากรสารสนเทศให้บริการไม่ เพียงพอ และเล็งเห็นประโยชน์ของการดำเนินงานเครือข่าย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บริการสารสนเทศ แก่ผู้ใช้บริการให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพรวมทั้งมีการร่วมมือกันดำเนินการจัดระบบให้ สามารถถ่ายเทและแลกเปลี่ยนสารสนเทศซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการแข่งขันกันใช้ ทรัพยากรสารสนเทศของแต่ละห้องสมุด หรือในการปฏิบัติงานร่วมกันมิให้เกิดการซ้ำซ้อนและสูญเปล่า (สมพิศ กุศรีทิทักษ์. 2539 : 88-108)

ส่วนปัญหาการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ให้บริการมีปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาเรื่อง ระบบการให้บริการมีหลายขั้นตอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แบบฟอร์มการขอยืมที่ผู้ให้บริการต้องตรวจสอบ และผู้ใช้บริการต้องกรอกมีรายละเอียดที่ต้องกรอก มากเกินไป ระบบการให้บริการมีหลายขั้นตอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แบบฟอร์มการขอยืมมีจำนวน 3 แผ่น คือ ต้นฉบับ 1 แผ่น สำหรับห้องสมุดต้นสังกัดของผู้ใช้บริการเก็บไว้เป็นหลักฐาน สำเนา 2 แผ่น สำหรับผู้ให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และสำหรับผู้ใช้บริการคนละ 1 แผ่น และที่สำคัญแต่ละแผ่น ใช้วิธีการเขียน ไม่ใช่กระดาษคัตลอก เพราะหากใช้กระดาษคัตลอกจะทำให้ไม่ชัดเจน จึงอาจจะทำให้ เสียเวลาในการตรวจสอบการกรอกแบบฟอร์มขอใช้บริการ นอกจากนี้ การลงนามของบรรณารักษ์ ผู้ได้รับอนุมัติให้ลงนามในแบบฟอร์มได้อาจจะไม่ได้ปฏิบัติงาน ณ จุดให้บริการตลอดเวลา จึงทำให้ ไม่สะดวกในการกรอกแบบฟอร์มในการขอใช้บริการ หรือผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ได้ทำหน้าที่ประจำอาจ ไม่ทราบการเปลี่ยนแปลงในการลงนามของแต่ละห้องสมุดเครือข่าย ทำให้ยากต่อการตรวจสอบ

แบบฟอร์ม หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบของการให้บริการ อาจจะเป็นการให้บริการแบบออนไลน์ หรือการออกคำขอผ่านระบบยื่นระหว่างห้องสมุดและทำการตรวจสอบเมื่อมีผู้ใช้บริการมาขอยืม ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว และประหยัดเวลาของผู้ใช้บริการเป็นหลัก

นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้าน ระเบียบกลางในการให้บริการเป็นแนวเดียวกัน ซึ่งอาจจะ เป็นระเบียบที่ยุ่งยากในการใช้บริการ หรือไม่ชัดเจน ดังนั้นผู้ให้บริการทุกคนซึ่งอาจจะไม่ได้ให้บริการ เป็นประจำหรือเป็นหลัก ควรศึกษาระเบียบกลางในการให้บริการให้เข้าใจ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ได้อย่างมั่นใจต่อไป

2. ศึกษาสภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม

สภาพการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน สรุปได้ดังนี้

2.1 สถาบันที่ผู้ใช้บริการเคยไปใช้บริการห้องสมุดและใช้ทรัพยากรใช้ทรัพยากร

สารสนเทศร่วมกัน สูงสุดคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็น มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ที่สุดใน 7 แห่ง และมีทรัพยากรสารสนเทศมากที่สุด มีความสะดวกในการเข้าใช้ บริการ และทั้ง 3 สถาบัน เป็นสถาบันที่อยู่ใกล้เคียงกัน มีการเปิดสอนในระดับอุดมศึกษาเหมือนกัน จึง มีนิสิตค่อนข้างมากกว่าสถาบันอื่นๆ จึงอาจมีการใช้บริการมากที่สุด

2.2 ผู้ใช้บริการส่วนมากทราบว่ามีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยรับทราบจาก

ช่องทาง เว็บไซต์ และช่องทาง อาจารย์ผู้สอน และการปฐมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่ แต่ยังมีผู้ใช้บริการ ที่ไม่เคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุด จำนวนครั้งในการขอใช้บริการสูงสุดเพียง 1-5 ครั้ง ส่วนมากสะดวกไปใช้บริการวันจันทร์-ศุกร์ ทั้งนี้เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาประกอบการเรียน การสอน และสาเหตุที่ผู้ใช้บริการไม่ใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน คือ ไม่สะดวกในการไปยืมและส่งคืน ทรัพยากร ไม่สะดวกมาวัน เวลาที่เปิดบริการ และไม่ทราบวิธีการสืบค้นหาทรัพยากรที่ต้องการ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก มีการเรียนการสอนเต็มเวลาจันทร์-ศุกร์ เมื่อเลิกเรียน ห้องสมุดก็ปิดการให้บริการ พร้อมกัน แต่ละห้องสมุดในเครือข่ายก็อยู่ห่างไกลกัน นิสิต นักศึกษา หรือนักเรียนของแต่ละสถาบัน มักจะพักอยู่บริเวณมหาวิทยาลัยหรือสถาบันของตนทำให้เดินทางไปใช้บริการไม่สะดวกเท่าที่ควร และ ระบบการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศเป็นระบบการสืบค้นแบบแยกแต่ละสถาบัน หากนิสิตไม่ได้รับการ ฝึกอบรมการสืบค้นสารสนเทศ หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นไม่ได้ ก็จะไม่ทราบวิธีการ สืบค้นทรัพยากรที่ต้องการได้ ดังนั้น ผู้ให้บริการแต่ละสถาบันควรมีการประชาสัมพันธ์วิธีการขอใช้ บริการใช้ทรัพยากรในเครือข่ายให้มากยิ่งขึ้น ทว่าถึงยิ่งขึ้น ตลอดจนอาจจะต้องทำการฝึกอบรมนิสิตให้ รู้จักรบบการสืบค้นสารสนเทศแบบออนไลน์ และสามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง เพื่อการนำสารสนเทศที่มีอยู่มากมายไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ประเมษฐ์ ศิริเมฆ (2547 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า อาจารย์ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดเพื่อประกอบการทำงานวิชาชีพหรือการสอน มากที่สุด ข้าราชการ และนักศึกษาใช้เพื่อการทำวิจัย วิทยานิพนธ์

2.3 ความต้องการให้มีการจัดให้บริการ ประเภทของทรัพยากรที่ผู้ใช้บริการต้องการให้มีบริการใช้ทรัพยากรร่วมกันคือ หนังสือทั่วไป อินเทอร์เน็ต งานวิจัย และฐานข้อมูลออนไลน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทรัพยากรทั้ง 4 ประเภทนี้เป็นทรัพยากรที่นิยมใช้เพื่อมาสารสนเทศที่สืบค้นได้มาประกอบการเรียนการสอน โดยเฉพาะหนังสือทั่วไป ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ให้สารสนเทศที่เป็นทฤษฎี ตำรา และโจทย์ แบบฝึกหัด อันจะทำให้เกิดการเรียนที่มีประสิทธิภาพ และเมื่อนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียนทำงานวิจัย ก็จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเชิงลึก ต้องการเอกสารอ้างอิงจำนวนมาก และใหม่ๆ จึงจำเป็นต้องมี อินเทอร์เน็ต งานวิจัย และฐานข้อมูลออนไลน์ประกอบการสืบค้นหาสารสนเทศที่ใหม่ๆ ที่ต้องการด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มะลิวัลย์ น้อยบัวทิพย์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ทำงานวิจัยเรื่อง การใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดใน สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม งานวิจัยของ นായിกา เด็ดชุมทด (2540 : บทคัดย่อ) เรื่อง การประเมินสภาพและปัญหาการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่พบว่า สิ่งพิมพ์ที่ขอยืมระหว่างห้องสมุดมากที่สุดคือ วิทยานิพนธ์

2.4 รูปแบบการให้บริการที่ผู้ใช้บริการต้องการให้มีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุด คือ ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศฉบับจริง นำส่งไฟล์เอกสารทาง E-mail ของผู้ใช้บริการ และนำส่งไฟล์เอกสารระหว่างสถาบัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ใช้บริการแต่ละสถาบันอยู่ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ และปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารเข้ามามีบทบาทมากในวงการห้องสมุดและงานบริการห้องสมุด จึงอาจพัฒนาการให้บริการโดยนำระบบการยืมระหว่างห้องสมุดเข้ามาใช้ มีก เรนนำส่งเอกสารผ่าน E-mail ถึงผู้ใช้บริการ แต่อย่างไรก็ตามก็จะมีผู้ใช้บริการอีกจำนวนหนึ่งที่ต้องการเอกสารฉบับจริงในการใช้เพื่อศึกษาค้นคว้า เพราะเห็นว่ามีความสะดวกในการใช้มากกว่าบับอิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิทิมล ประพิมพ์ศกร (2543 : บทคัดย่อ) เรื่อง ความต้องการบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่นิยมใช้บริการสั่งผ่านห้องสมุดด้วยตนเองโดยติดต่อ รับเอกสาร กับบรรณารักษ์ห้องสมุดด้วยตนเอง และสั่งผ่านผู้ให้บริการฐานข้อมูลโดยตรง และรับเอกสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และมีความต้องการสั่งเอกสารผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปยังบรรณารักษ์ และรับเอกสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยตรงด้วยตนเอง

2.5 การสมัครสมาชิกของนักศึกษา ข้อที่ผู้ใช้บริการต้องการให้มีการสมัครสมาชิก สูงที่สุด คือ ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าสมัครสมาชิกรายปี มีค่าประกันของเสียหาย รองลงมา คือ ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่มีการสมัครสมาชิกรายปี แต่มีค่าประกันของเสียหาย ทั้งนี้อาจจะ

เนื่องมาจากอาจทำให้ นิสิต นักศึกษา หรือนักเรียนของแต่ละสถาบัน ใช้บริการได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องกรอกแบบฟอร์ม เพียงยื่นบัตรสมาชิกที่ตนเองสมัครแล้วต่อบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของห้องสมุดที่ต้องการไปเยี่ยม ก็สามารถยืมได้ ซึ่งสอดคล้องกับการให้บริการของ การบริการยืมระหว่างห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (PULINET) ที่ต้องมีการสมัครสมาชิกรายปี ปีละ 50 บาท และมีบัตรประจำตัวให้กับสมาชิกแต่ละห้องสมุด ผู้ใช้บริการสามารถยื่นบัตรสมาชิกต่อเจ้าหน้าที่และทำการยืมทรัพยากรสารสนเทศได้ทันที หากมีการค้างส่งหนังสือหรือตำราปรับ ก็ให้สามารถทวงถามผ่านบรรณารักษ์ห้องสมุดต้นสังกัดได้ ซึ่งหากห้องสมุดในเครือข่ายให้สามารถสมัครสมาชิกด้วยตนเองประเภทนักศึกษาในเครือข่ายได้ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ คิดว่าจะสมัคร รองลงมา คือ สมัครแน่นอน

2.6 ค่าบริการที่ควรจะเป็น ผู้ใช้บริการมีความคิดเห็น สูงที่สุด คือ ค่าสมัครสมาชิกรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท ค่าประกันของเสียหายรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย 1-100 บาท ค่านำส่งทางไปรษณีย์คิดตามจริง ค่าถ่ายเอกสาร 0-0.50 บาท ค่าพิมพ์ผลการสืบค้น 0-5 บาท ค่าการีตภาพ 0-5 บาท ค่าดำเนินการ 0-5 ค่าปรับทรัพยากรสูญหาย 1-2 เท่า ค่าปรับทรัพยากรเกินกำหนดส่ง 0-5 บาท ต่อรายการต่อวัน ทั้งนี้ ค่าบริการข้างต้นเป็นค่าบริการที่ระดับต่ำที่สุดของการให้บริการ ผู้ใช้บริการของแต่ละสถาบันมีความคิดเห็นเหมือนกันอาจเป็นเพราะว่าเป็นราคาที่สามารถจ่ายได้ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของตนเอง และเป็นราคาที่ถูกลง ไม่มีการหากำไรจากผู้ให้บริการ

2.7 วันและเวลาที่ผู้ให้บริการต้องการให้จัดบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ ให้บริการตามวัน-เวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด โดยช่องทางที่ผู้ให้บริการต้องการให้มีในการขอใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สูงที่สุดคือ ใช้บริการด้วยตนเอง E-mail และออนไลน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การให้บริการของห้องสมุดหลายๆ แห่งอาจมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณในการเปิดให้บริการนอกเวลาราชการ หรือมีบางห้องสมุดในเครือข่ายเปิดให้บริการทุกวัน เช่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว ห้องสมุดในเครือข่ายทั้ง 7 แห่ง เปิดให้บริการผู้ให้บริการสามารถใช้บริการได้ทุกวัน และยังเห็นว่า การให้บริการด้วยตนเองจะสะดวกที่สุด เพราะอาจต้องการเลือกสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการมากที่สุดก่อนการยืม และหากไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการอาจมีการพัฒนาการให้บริการแบบออนไลน์ หรือ E-mail ต่อไป และ หากมีการพัฒนาการให้บริการตามที่ต้องการ ผู้ใช้บริการมีความคิดเห็น สูงที่สุดคือ ใช้แน่นอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ไม่ว่าจะยุคใดสมัยใดห้องสมุดก็ยังมีงบประมาณที่จำกัด ในขณะที่ผู้ให้บริการเพิ่มมากขึ้น ทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ภาวะเศรษฐกิจถดถอย สินค้าราคาแพง เทคโนโลยีทันสมัยขึ้นเรื่อยๆ สิ่งยั่วยวนใจมากมาย สภาพการอ่านของประชาชนในประเทศน้อยมาก แต่ห้องสมุดยังจำเป็นที่จะต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ทำให้ห้องสมุดทุกแห่งประสบปัญหาทางงบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศมาให้บริการ ห้องสมุดที่มีทรัพยากรมากกว่าอาจจะช่วยแก้ปัญหาโดย

ให้ความร่วมมือกับห้องสมุดในเครือข่าย เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน ผู้ใช้บริการก็จะได้สารสนเทศที่กว้างขวางตามไปด้วย (อัมพร บัณฑิต และวิไลย์ อัครค้อยยา. 2529 : คำนำ)

แนวทางในพัฒนาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา พบว่า

ด้านการประชาสัมพันธ์

1. เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ และทำการประชาสัมพันธ์เครือข่ายให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น เช่น SMS Facebook บอร์ด ไปสเตอร์ Library Radio แผ่นพับ เป็นต้น
2. บรรณารักษ์บริการตอบคำถามของห้องสมุดทุกแห่งและแนะนำผู้ให้บริการเพิ่มเติม
3. จัดงาน "ลัปตาห์ MALINET" โดย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำวารสารแนะนำการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแนะนำเครือข่าย มอบให้แต่ละห้องสมุดนำไปจัดงานเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักิตได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง
4. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำแผ่นพับแนะนำการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแนะนำเครือข่าย มอบให้แต่ละห้องสมุดไปจัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายประชาสัมพันธ์เครือข่าย
5. ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อขอความร่วมมือในการแนะนำนักเรียน นิสิต นักศึกษาให้ได้รับทราบและใช้บริการได้ทั่วถึง

ด้านรูปแบบการจัดบริการ

1. มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ทำการปรับปรุงแบบฟอร์มในการขอใช้บริการให้ถูกต้อง สั้น กระชับ เพื่อให้ผู้ให้บริการได้กรอกแบบฟอร์มน้อยที่สุด และประหยัดเวลา
2. มอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ แจกจ่ายมือชื่อบุคลากรที่ทำหน้าที่ลงนามในแบบฟอร์มขอใช้บริการให้แต่ละสถาบันทราบและเป็นแนวทางในการให้บริการต่อไป
3. การจัดให้บริการ อินเทอร์เน็ต ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายสามารถติดต่อขอใช้บริการได้แต่ละห้องสมุด และมอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการกำหนดรหัส (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในนามสถาบัน เพื่อให้สมาชิกใช้บริการ
4. การจัดให้บริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกเครือข่ายสามารถติดต่อขอใช้ได้ที่บรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า โดยบรรณารักษ์จะทำการสืบค้นให้และมีค่าใช้จ่ายตามระเบียบของแต่ละสถาบัน

5. รูปแบบการให้บริการที่ต้องการให้จัดให้บริการ มอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับคณะทำงานบริการสารสนเทศ พัฒนาระบบยืมระหว่างห้องสมุดในเครือข่าย ตลอดจนกำหนดรูปแบบในการให้บริการ เช่น การให้บริการแบบไฟล์ผ่าน E-mail รวมถึงค่าใช้จ่ายในการให้บริการ ภายใต้ความพร้อมของแต่ละห้องสมุด

ด้านการสมัครสมาชิก

1. การสมัครสมาชิกควรให้สมัครในนามของสถาบันเช่นเดิม
2. มอบหมายให้คณะทำงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับคณะทำงานบริการสารสนเทศ พัฒนาการเชื่อมโยงการตรวจสอบสมาชิกของแต่ละห้องสมุด เพื่อทำการยืมระหว่างห้องสมุดในเครือข่ายผ่านระบบบริการยืมระหว่างห้องสมุด

ด้านอัตราค่าบริการ

คณะกรรมการมอบหมายให้คณะทำงานบริการสารสนเทศ ศึกษาและปรับปรุงข้อตกลงในการให้บริการใหม่ให้เหมาะสม โดยใช้ผลการศึกษาคั้งนี้ประกอบการปรับปรุง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประเมินผลหลังจากมีรูปแบบการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันมาพัฒนาการให้บริการ เพื่อปรับปรุงรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป
2. ควรศึกษาความต้องการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม กับสถาบันการศึกษาอื่นในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขยายเครือข่ายความร่วมมือในการบริการสารสนเทศของจังหวัดให้กว้างขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. 10 มีนาคม 2555. (http://www.thaipul.org/?page_id=2)
- จรูญลักษณ์ นารี และมาธูร ศาสตราพิท. รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- จุมพจน์ วิชกุล. ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. 2546. <http://lib.kru.ac.th/eBook/1631101/index.html> 10 มีนาคม 2555.
- ชุติมา สัจจานันท์. "ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด" ใน รายงานการฝึกอบรมเชิงวิชาการ เรื่อง แนวทางการให้ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด : การใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ. หน้า 9-26. มหาสารคาม : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- , "เครือข่าย : ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาห้องสมุด," ใน เอกสารการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ครั้งที่ 7 เรื่อง งานสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาวะวิกฤติ. หน้า 71-89. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, 2542.
- ธัญกานต์ สิ้นปรุ คณิงนิตย์ หิบนแก้ว และพุทธชาติ เรืองศิริ. รายงานวิจัยสถาบันเรื่องการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ให้บริการ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีระหว่างปี พ.ศ. 2550-2551. นครราชสีมา : ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2554.
- นายิกา เด็ดขุนทด. การประเมินสภาพและปัญหาการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ให้บริการ หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
- น้ำสิน เทียมแก้ว. คู่มือการปฏิบัติงานบริการยืมระหว่างห้องสมุด. กลุ่มงานบริการ หอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- บันทึกข้อตกลงความร่วมมือของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- ปรมะษฐ์ ศิริเมฆ. การให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ให้บริการคณะสาขาศาสตร์ โดยกรม-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2544.

- ประเสริฐ กัลยาประสิทธิ์. ความต้องการของบรรณารักษ์และผู้บริหารห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์และผู้บริหารห้องสมุดประชาชน ประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อการจัดตั้งห้องสมุดแห่งความร่วมมือ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.
- มะลิวัลย์ น้อยบัวทิพย์. รายงานการวิจัยการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- รุ่งนภา สาเลน. สภาพและปัญหาการดำเนินงานบริการยืมระหว่างห้องสมุดของห้องสมุดในมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ (ศศ.ม.) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- รุจิรา นาชัยฤทธิ. การพัฒนากระบวนการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนบ้านโคกลำม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (กศ.ม.) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- ศุภชัย บ่อคำเกิด. การพัฒนาการให้บริการและการจัดกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- ศุภชัย อนุวัชพงศ์, ฉวีวรรณ วันสาสัย และสุภาวดี ศรีสุตตา. การวิเคราะห์การให้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของผู้ใช้บริการห้องสมุด คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.
- ศศิพิมพ์ล ประทีนพงศกร. ความต้องการบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สมพิศ คูศรีพิทักษ์. ระบบห้องสมุดอัตโนมัติและเครือข่ายห้องสมุดทางวิชาการในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2539.
- สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา. ทำความรู้จักกับ Thai LIS. 10 มีนาคม 2555. (http://www.thailis.or.th/www/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27)
- สุจิน บุตรดีสุวรรณ. การจัดและบริหารงานห้องสมุด. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.
- , Thai University eBook Net : ภาควิชาความรู้เบื้องต้นของห้องสมุดมหาวิทยาลัยสารนิเทศ 11, 1 (ม.ค. - มิ.ย. 2547) 14-21.

- สุภาพ ผู้รุ่งเรือง. รูปแบบเครือข่ายห้องสมุดของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล : กรณีศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- อัมพร ปิ่นศรี และวิสัย อัครกิจยา. สัมฤทธิ์ผลของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- Abdullahi, Ismail H.A. "A Study of cooperative programs among university and special libraries in Ethiopia, Kenya and Tanzania," ProQuest Dissertations and Theses. 50 (07) : Jan, 1990 ; 1836.
- Alemnia, A.A. and I.K Antwi. "Library cooperation practices of University Libraries in Ghana," International Library Review. 22 (4) ; December, 1990 : 273-282.
- Perrault, Anna H. and Marjo Arseneau. "User satisfaction and interlibrary loan service : A study at Louisiana University," BQ. 35 (1) ; Fall, 1995 : 90-100.
- Siddiqui, Mold A. "Interlending in a University Library : The KFUPM Library Experience," International Library Review. 22 (4) ; December, 1990 : 329-338.
- Weaver-Meyers, Pat L. and Wibur A Stoll. "Delivery speed, timeliness and satisfaction : Patrons perceptions about ILL Service," in Journal of Library Administration. 23(1-2) ; (1996) : 23-42.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
การพัฒนากระบวนการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
(สำหรับผู้ใช้บริการ)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการสำรวจไปเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการให้บริการที่สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่านหรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. ตำแหน่งปัจจุบัน.....

2. สถาบัน

- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 สถาบันการพลศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
 วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยพยาบาลบรมิทร มหาสารคาม
 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มหาสารคาม

3. ระดับการศึกษา

- อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่นๆ

4. ท่านมีประสบการณ์ในการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน.....ปี

5. ท่านมีประสบการณ์ในการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคามปี

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดและให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

6. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในห้องสมุดของท่าน ประกอบด้วย

6.1 บรรณารักษ์ จำนวน.....คน

6.2 เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน.....คน

7. ปัจจุบันบุคลากรมีความเพียงพอกับปริมาณงานให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันหรือไม่

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ ควรมีจำนวน.....คน

8. นโยบายและระเบียบการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันสอดคล้องกับการปฏิบัติงานหรือไม่

สอดคล้องทุกเรื่อง สอดคล้องบางเรื่อง ไม่สอดคล้อง

9. ระบบสืบค้นสารสนเทศที่ห้องสมุดของท่านใช้ คือ.....

11. ท่านคิดว่าการให้บริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

มีประโยชน์ เพราะ

ไม่มีประโยชน์ เพราะ.....

12. ท่านมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคามผ่านช่องทางไหนบ้าง

เว็บไซต์

โบรชัวร์ / แผ่นพับ

ปฐมนิเทศนิสิต / นักศึกษาใหม่

จดหมาย / จดหมายข่าว / วารสาร

บอร์ดหรือป้ายนิเทศ

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

อื่น ๆ

ตอนที่ 3 สอบถามปัญหาการดำเนินงานให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ค่าชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาตามความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ	ปัญหาในการดำเนินงาน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ระบบการให้บริการมีหลายขั้นตอน					
2	จำนวนบุคลากรในการให้บริการเหมาะสม					
3	บุคลากรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการให้บริการ					
4	มีการเปลี่ยนตัวผู้ปฏิบัติงานบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่องในการให้บริการ					
5	นโยบายในการให้บริการยืมคืน					
6	ระเบียบกลางในการให้บริการเป็นแนวเดียวกัน					
7	ความเคร่งครัดในการให้บริการของแต่ละห้องสมุด					
8	แบบฟอร์มการขอยืมมีรายละเอียดที่ต้องกรอก					
9	เปิดให้บริการในเวลาราชการเท่านั้น					
10	ผู้ใช้บริการมีความเข้าใจขั้นตอนการให้บริการ					
11	ผู้ใช้บริการส่งคืนทรัพยากรไม่ตรงตามกำหนดส่ง					
12	ขั้นตอนการให้บริการกิม-คืน					
13	จำนวนผู้ใช้บริการ					
14	การประชาสัมพันธ์การให้บริการยืม-คืนทรัพยากร					
15	ความสะดวกในการขอใช้บริการ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาระบบการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

(สำหรับผู้ใช้บริการ)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำผลการสำรวจไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการให้บริการที่สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่านหรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. สถาบันที่สังกัด

- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 สถาบันการพลศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
 วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มหาสารคาม

2. สถานภาพ

- นิสิต-นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร

3. ระดับการศึกษา

- ปวช. ปวส. อนุปริญญา ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่นๆ

4. ท่านเคยไปใช้บริการห้องสมุดที่สถาบันใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 สถาบันการพลศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
 วิทยาลัยอำนวยการมหาสารคาม
 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มหาสารคาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการให้บริการและความต้องการการให้บริการ

5. ท่านทราบหรือไม่มีการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม

- ทราบ
 ไม่ทราบ

6. ท่านทราบว่ามีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จากช่องทางใดบ้าง

☐ เว็บไซต์	☐ โบรชัวร์ / แผ่นพับ
☐ ประชุมนิเทศนิสิต/นักศึกษาใหม่	☐ จดหมาย/จดหมายข่าว/วารสาร
☐ บอร์ดหรือป้ายนิเทศ	☐ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์
☐ อาจารย์ผู้สอน	☐ บรรณารักษ์
☐ เพื่อนๆ	
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	

7. ท่านเคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัด
มหาสารคามหรือไม่

- เคย เพราะ.....
 ไม่เคย เพราะ (ข้ามไปข้อ 12).....

8. ท่านเคยใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันที่สถาบันใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 สถาบันการพลศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
 วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มหาสารคาม

9. จำนวนครั้งในการขอใช้บริการ

☐ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง
☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง
☐ สถาบันการพลศึกษามหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง
☐ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง
☐ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง
☐ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง
☐ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มหาสารคาม	จำนวน	ครั้ง

10. ท่านเคยขอใช้บริการในวันใดบ้าง

- วันจันทร์-ศุกร์ วันเสาร์-อาทิตย์ ทุกวันที่เปิดบริการ

11. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม อย่างไร

- เพื่อประกอบการเรียนการสอน
 ความบันเทิง/พักผ่อนหย่อนใจ
 ยืมทรัพยากรให้ผู้อื่น
 อื่นๆ (ระบุ).....

12. สาเหตุที่ท่านไม่ใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่สะดวกในการไปเยี่ยมและสั่งสินทรัพย์ยากร
- ไม่มีทรัพยากรที่ต้องการ
- ไม่ทราบวิธีการสืบค้นหาทรัพยากรที่ต้องการ
- ไม่ทราบว่าสถาบันใดมีทรัพยากรที่ต้องการ
- ไม่สะดวกมาวัน-เวลาที่เปิดบริการ
- แต่ละห้องสมุดมีขั้นตอนการเข้าใช้บริการยุ่งยาก
- ไม่ทราบว่ามีการให้บริการลักษณะนี้
- สถาบันที่สังกัดมีทรัพยากรที่ต้องการแล้ว
- ระเบียบการให้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันไม่เหมือนกัน

13. ท่านต้องการให้มีบริการใช้ทรัพยากรประเภทใดร่วมกันบ้างต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ หนังสือทั่วไป	☐ งานวิจัย	☐ สื่อโสตทัศน์
☐ ฐานข้อมูลออนไลน์	☐ อินเทอร์เน็ต	☐ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์
☐ วารสาร	☐ อื่น	

14. ท่านต้องการให้มีรูปแบบการให้บริการใช้บริการร่วมกัน อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศฉบับจริง
- นำส่งเอกสารฉบับสำเนาระหว่างสถาบัน
- นำส่งไฟล์เอกสารระหว่างสถาบัน
- นำส่งไฟล์เอกสารทาง E-mail ของผู้ใช้บริการ
- อื่น ๆ (ระบุ).....

15. หากให้สามารถสมัครสมาชิกด้วยตนเองประเภทนักศึกษาในเครือข่าย ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าธรรมเนียมรายปี มีค่าประกันของเสียหาย
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและมีค่าธรรมเนียมรายปี ไม่มีค่าประกันของเสียหาย
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่ค่าธรรมเนียมรายปี แต่มีค่าประกันของเสียหาย
- ควรให้สมัครได้ด้วยตนเองและไม่ค่าธรรมเนียมรายปี ไม่มีค่าประกันของเสียหาย
- ควรให้เป็นสมาชิกในนามสถาบันเหมือนเดิม

16. ท่านคิดว่าค่าบริการที่ควรจะเป็น เป็นอย่างไร

- ค่าสมัครสมาชิกรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย.....บาท
- ค่าประกันของเสียหายรายปีประเภทนักศึกษาในเครือข่าย.....บาท
- ค่านำส่งไปรษณีย์คิดตามจริง
- ค่าถ่ายเอกสารหน้าละ..... บาท
- ค่าพิมพ์ผลการสืบค้นแผ่นละ.....บาท
- ค่าการถ่ายภาพ (Scan) หน้าละ..... บาท
- ค่าดำเนินการ.....บาท
- ค่าปรับทรัพยากรสูญหาย.....เท่าของราคา
- ค่าปรับทรัพยากรเกินกำหนดส่ง.....บาท : รายการ : วัน

17. หากให้สามารถสมัครสมาชิกด้วยตนเองประเภทนักศึกษาในเครือข่าย ท่านจะสมัครหรือไม่

- สมัครแน่นอน คิดว่าจะสมัคร ไม่สมัคร ไม่แน่ใจ

18. วันและเวลาที่ท่านต้องการให้จัดบริการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ให้บริการตามวัน-เวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด
- ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ ตามเวลาเปิดบริการของแต่ละห้องสมุด
- ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลาราชการเหมือนเดิม

19. ท่านต้องการให้มีช่องทางในการขอใช้บริการอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ใช้บริการด้วยตนเอง E-mail โทรศัพท์
- ออนไลน์ อื่นๆ.....

20. หากมีการพัฒนาการให้บริการตามที่ท่านต้องการ ท่านจะใช้บริการใช้ทรัพยากรร่วมกันของห้องสมุดในเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม หรือไม่

- ใช้แน่นอน คิดว่าจะใช้
- ไม่ใช้ ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ความต้องการให้เครือข่ายพัฒนาการให้บริการ อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาอื่น ๆ ในการให้บริการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางรุ่งเรือง สิทธิจันทร์
วันเกิด	วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2514
สถานที่เกิด	อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9/1 หมู่ 14 ตำบลแก้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต.ขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย
พ.ศ. 2537	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม
พ.ศ. 2542	ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

